This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

YABANCI ÖĞRENCİLER İÇİN

TÜRKÇE

LİSE

B1

PIKTES

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

YABANCI ÖĞRENCİLER İÇİN

TÜRKÇE

LİSE

B1

PIKTES

"Yabancı Öğrenciler İçin Türkçe Kitabı - Lise B1" kitabının her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığı "Türk Eğitim Sisteminde Çocuklar İçin Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi (PIKTES)"ne aittir. Kitabın metin, soru ve görselleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

Millî Eğitim Bakanlığı, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 04.09.2025 gün ve E-76198665-825.01-139695785 sayılı yazısı ile dizi-yayın numaraları verilmiştir.

Genel Yayın Numarası : 10464
Yardımcı ve Kaynak Kitaplar Dizi Yayın Numarası : 3641

EDİTÖR
Doç. Dr. Celile Eren ÖKTEN
Dr. Mehmet Önder KARACAOĞLU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Dr. Emre TOPOĞLU

PROJE DİREKTÖRÜ
Cihan KIVANÇ

YAZARLAR

Doğan Onur KÖKSAL	Ömer BİLGİ
Ramazan KARAHÜSEYİNOĞLU	Gürkan BİLGİSU
Dr. Çiğdem FİDAN	Özge TEMUÇİN
Doç. Dr. Gülşat BİCAN	Kevser GEZER
Sacide AKIL	Ümran AKIN SAYAR
Özge MİLLİOĞULLARI DEMİREL	Pınar AKYOL
Hamide TETİK	Fatih DEMİR

GÖRSEL TASARIM KOORDİNATÖRÜ
Adem BAL

GÖRSEL TASARIMCI
Murat Yusuf TARIM
Rahşan ONAT
Şahin TAŞIN
Hidayet TAŞ

DİZGİ
Savaş ÖZBEY

ISBN: 978-625-91605-1-1

Baskı, Cilt: ..... Matbaacılık, 2026

"Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. İçerik tamamen Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir."

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül… ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

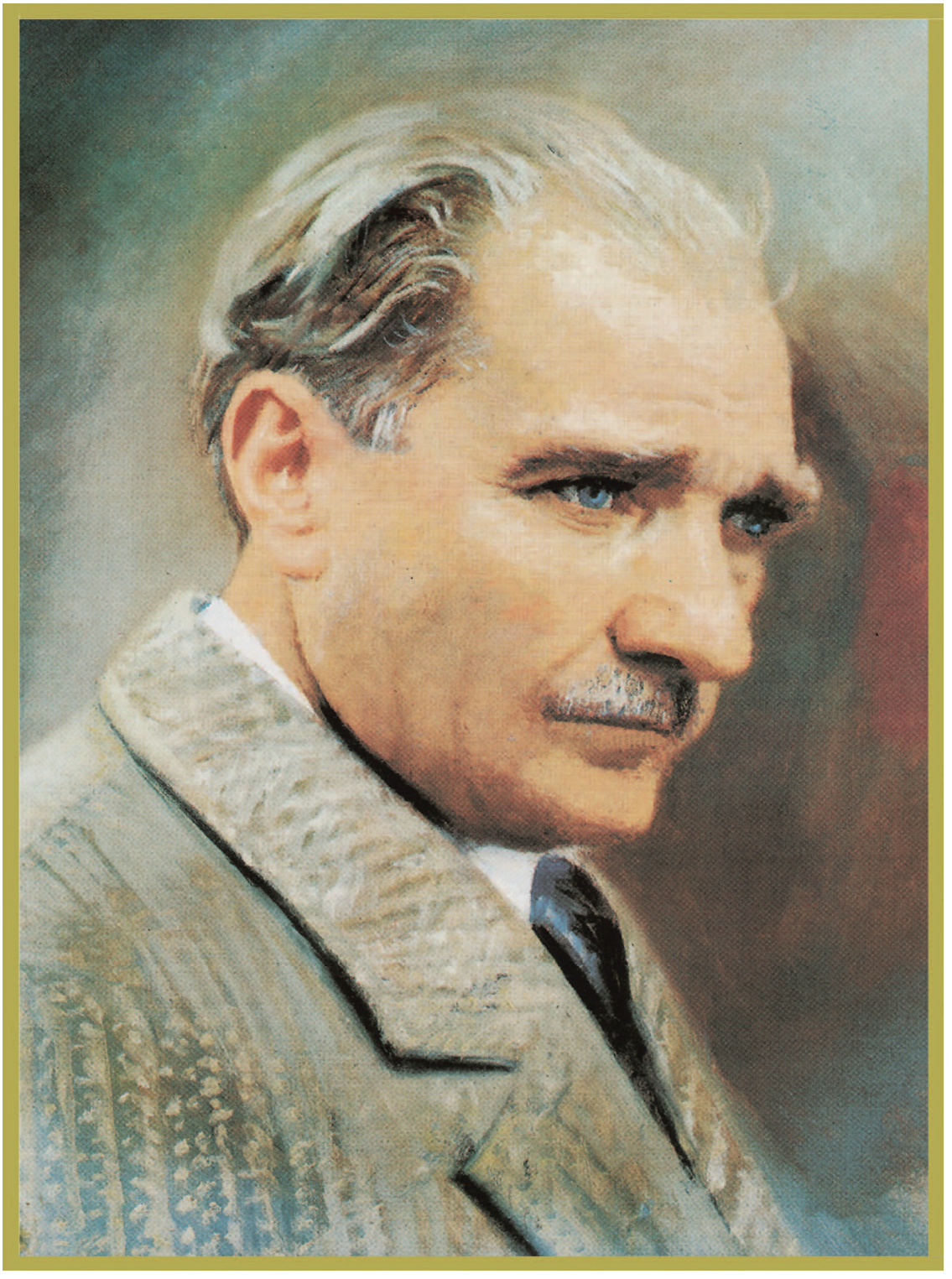
ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

ÖN SÖZ

"Yabancı Öğrenciler İçin Türkçe-Lise" kitabı, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen "Türk Eğitim Sisteminde Çocuklar İçin Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi (PIKTES)" kapsamında ve Talim ve Terbiye Kurulunun onayıyla yürürlüğe giren Yabancılara Türkçe Öğretimi Programı (YTÖP) esas alınarak hazırlanmıştır.

Ayrıca Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) ile Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metni (D-AOBM) temel alınarak tasarlanmıştır. Bu nedenle kitapların içeriği, YTÖP ile tam uyumlu olmasının yanı sıra söz konusu iki belgeyi de yansıtan bir yapıda oluşturulmuştur.

Lise kademesindeki yabancı öğrenciler için tasarlanan bu kitap, öğrencilerin Türkçe dil becerilerini edinmelerini ve bu becerilerini D-AOBM'de belirtilen A1 Öncesi, A1, A2, A2+ ve B1 dil düzeylerine uygun şekilde aşamalı olarak geliştirmelerini hedeflemektedir. Kitap, YTÖP'ün dil öğretiminde benimsediği iletişimsel yaklaşım ve yapılandırılmış öğretim ilkeleri doğrultusunda ve TYMM rehber alınarak hazırlanmıştır.

Etkinlikler, öğrencilerin çoklu duyularını harekete geçirecek biçimde eylem odaklı yaklaşım esas alınarak tasarlanmıştır. Ayrıca her tema grubunun sonunda yer alan öz değerlendirme bölümleriyle öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini değerlendirmelerine olanak sağlanmıştır.

Kitapta yer alan özgün metinler; öğrenci seviyesine uygunluk, kelime dağarcığını zenginleştirme potansiyeli ve kültürel unsurlar dikkate alınarak hazırlanmıştır. Böylece yabancı öğrencilerin Türkçeyi doğru, akıcı ve işlevsel biçimde kullanmaları sağlanırken hem Türkçe dil becerilerinin gelişmesi hem de kültürel uyumlarının desteklenmesi amaçlanmıştır.

Bu kitabın ülkemizdeki yabancı öğrencilerimizin öğrenme sürecine kalıcı katkılar sağlayacağı, Türkçeyi doğru kullanabilecekleri ve söz varlıklarını zenginleştireceği inancıyla; emeği geçen tüm yazar, editör ve PIKTES çalışanlarına teşekkür eder, eğitim camiamıza hayırlı olmasını dilerim.

Cihan KIVANÇ

Genel Müdür Yardımcısı – Proje Direktörü

İÇİNDEKİLER

1. TEMA: KISSADAN HİSSE

Evvel Zaman İçinde 12

Kısa Masallar, Büyük Dersler 17

2. TEMA: GEÇMİŞTEN GELECEĞE

Gelenekler ve Değişim 24

Geçmişten Günümüze Teknoloji 28

3. TEMA: BİLGİ HAZİNEMİZ

Kütüphanede Bir Gün 34

Bilgiye Nasıl Ulaşırım? 38

4. TEMA: İLETİŞİM VE SOSYAL İLİŞKİLER

Empati Kuruyorum 44

Dijital Çağda Arkadaşlık 48

5. TEMA: DOSTLUK KAZANSIN

Yarışmaya Hazır Mısın? 54

Birlikte Daha Güçlüyüz! 58

6. TEMA: SANAT DÜNYASI

En Sevdiğim Sanat Dalı 64

Türk Sanatçılarla Tanışalım 67

7. TEMA: BİZİ BİZ YAPANLAR

Ortak Değerler: Saygı, Sevgi, Adalet 74

Türk Kültüründe Misafirlik 80

8. TEMA: BİLİM DÜNYASI

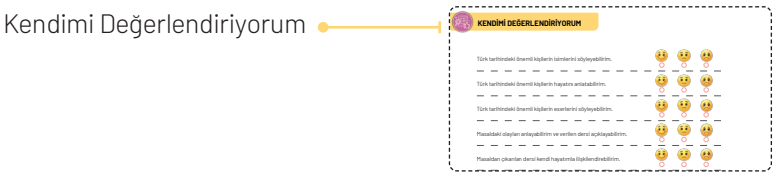
Türk Bilim İnsanları 86

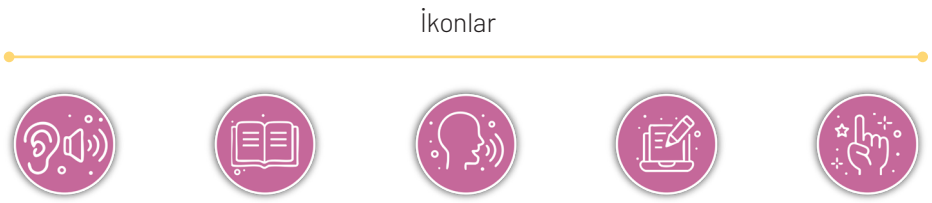
Benim Projem 89

ORGANİZASYON ŞEMASI

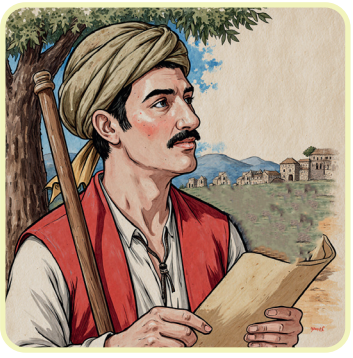
1. TEMA

KISSADAN HİSSE

- EVVEL ZAMAN İÇİNDE
- KISA MASALLAR, BÜYÜK DERSLER

1. KISSADAN HİSSE

Evvel Zaman İçinde

Neler Öğreneceğim?

- Türk tarihindeki önemli kişilerin isimlerini öğreneceğim.
- Türk tarihindeki önemli kişilerin hayatını öğreneceğim.
- Türk tarihindeki önemli kişilerin eserlerini öğreneceğim.

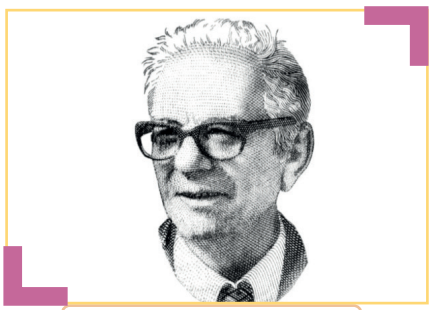
Öğreneceğim Sözler

- efsane
- olimpiyat
- rekor
- tanınmak
- başarmak
- ilgi
- kariyer

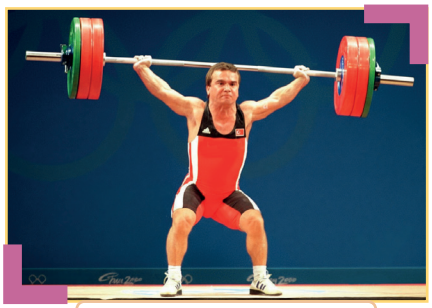
Dinleme

Dinle ve işaretle.

HAYALLERİNDEN VAZGEÇME

Cahit Arf

Naim Süleymanoğlu

Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1 Naim Süleymanoğlu, 1976 yılında Bulgaristan'da doğmuş.		
2 Naim Süleymanoğlu, olimpiyatlarda Türkiye adına yarışmamış.		
3 Cahit Arf, 1910 yılında Selanik'te doğmuş.		
4 Cahit Arf, sadece Türkiye'de tanınan bir matematikçiymiş.		
5 Arf Teoremi ve Arf Halkası gibi kavramlar bugün hâlâ kullanılıyormuş.		

Dinle ve cevapla.

1. Naim Süleymanoğlu neden "Cep Herkülü" olarak tanınmış?

A) Çok hızlı koştuğu için

B) Her zaman altın madalya aldığı için

C) Boyu kısa ama çok ağır kilolar kaldırdığı için

D) Olimpiyatlara çocukken katıldığı için

E) Bulgaristan'da yaşadığı için

2. Cahit Arf hangi alanda çalışmış?

A) fizik

B) kimya

C) tıp

D) matematik

E) tarih

3. Cahit Arf yurt dışında hangi ülkede eğitim almış?

A) Almanya

B) Fransa

C) İngiltere

D) Amerika

E) Bulgaristan

4. Naim Süleymanoğlu'nun en büyük hayali neymiş?

A) Bulgaristan'da yaşamak.

B) Spor öğretmeni olmak.

C) Dünya rekoru kırmak.

D) Dünya şampiyonu olmak.

E) Seul'e gitmek.

5. Naim Süleymanoğlu ve Cahit Arf'in ortak mesajı ne olabilir?

A) Ünlü olmak kolaydır.

B) Başarı için çok çalışmak gerekir.

C) Sadece yetenek yeterlidir.

D) Herkes matematikçi olabilir.

E) Spor dersleri önemlidir.

1. KISSADAN HİSSE

Okuma

Oku ve cevapla.

TÜRK MÜZİĞİNİN EFSANESİ: BARIŞ MANÇO

Barış Manço, Türk müziğinin en tanınmış ve en sevilen sanatçılarından biriymiş. 1943 yılında İstanbul'da doğmuş. Küçük yaşlardan itibaren müziğe büyük bir ilgisi varmış. Annesi de sanatçıymış, bu yüzden sanata olan sevgisi çok erken başlamış. Çocukken birçok müzik aleti çalmayı öğrenmiş ve özellikle gitar çalmayı çok severmiş. Henüz 14 yaşındayken ilk şarkısını yazmış ve böylece müzik kariyerine başlamış. Genç yaşlarında müzik gruplarında şarkı söylemeye başlamış. Rock müziğini Türk halk müziğiyle birleştiren öncü sanatçılardan biriymiş. 1970'li yıllarda müziğiyle büyük bir üne kavuşmuş. Sonrasında "Gülpembe", "Sarı Çizmeli Mehmet Ağa", "Domates Biber Patlıcan" gibi şarkılar yazmış ve bu eserler dinleyiciler tarafından çok sevilmiş. Müzik hayatı boyunca 12 albüm çıkarmış ve şarkıları müzik listelerinde hep üst sıralarda yer almış. Barış Manço sadece şarkı söylememiş; aynı zamanda televizyon sunuculuğu da yapmış. Televizyon programının adı "7'den77'ye" imiş. Bu programda farklı kültürleri tanıtmış, çocuklarla ve ailelerle röportajlar yapmış. İnsanlara barış, sevgi ve saygı mesajları vermeye çok önem vermiş. Her yaştan insanla iletişim kurabilmiş ve özellikle gençlere büyük değer vermiş. Sanatçı hem Türkiye'de hem de yurt dışında çok sevilmiş. Birçok ülkeye gitmiş, konserler vermiş ve pek çok ödül almış. Müzik onun için sadece eğlence değilmiş; aynı zamanda düşüncelerini ve mesajlarını insanlara ulaştırmanın bir yoluymuş. "Müzik insanları birleştirir" demiş ve hayatını bu düşünceyle yaşamış. Şarkılarında sevgi, dostluk ve kardeşlik temaları ön plandaymış. Barış Manço, sadece bir sanatçı değilmiş; aynı zamanda iyi bir insan ve örnek bir toplum lideriymiş. Zamanla müziği bir kültürel mirasa dönüşmüş ve nesiller boyu unutulmayan bir efsane haline gelmiş.

1. Barış Manço, 7'den 77'ye adlı programda hangi konularda mesajlar vermiştir?

_____

2. Barış Manço'nun müziğe olan ilgisi ne zaman başlamıştır?

_____

3. Barış Manço, hangi yıl ve nerede doğmuştur?

_____

4. Barış Manço, 7'den 77'ye adlı programda insanlara hangi değerleri anlatmaya çalışmıştır?

_____

5. Barış Manço'nun hangi şarkıları 1970'li yıllarda çok sevilmiştir?

_____

6. Barış Manço'nun müzikle ilgili hayat felsefesi nedir?

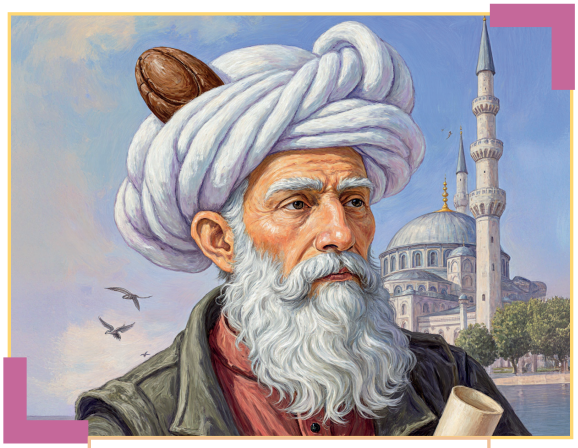
_____

7. Barış Manço'nun müzik kariyerindeki önemli başarıları nelerdir?

_____

Konuşma

Görselleri inceleyin. Arkadaşlarınızla dörtlü grup oluşturun. Bir kişi sunucu olsun, diğer üç kişi Yunus Emre, Hezarfen Ahmet Çelebi ve Mimar Sinan rollerinden birini seçsin. Sunucu sunumu başlatsın ve yönetsin. Her öğrenci seçtiği kişi hakkında 2–3 dakika konuşsun. Sunumun sonunda dinleyicilerle soru-cevap yapın.

Mimar Sinan

Yunus Emre

Hezarfen Ahmet Çelebi

1. KISSADAN HİSSE

Yazma

Konulardan birini seç. Seçtiğin konuyla ilgili gelecekte ne gibi gelişmeler olabilir? Yaz.

Bilim | Teknoloji | Spor | Sağlık | Mimari | Sanat

Haydi, Sen Yap!

Arkadaşlarınla "Türkiye'de Bilim, Teknoloji, Spor, Sağlık, Mimari, Sanat ve Uzay Alanlarında Başarılı Kişiler" konulu bir sınıf dergisi hazırlayın.

Kısa Masallar, Büyük Dersler

Neler Öğreneceğim?	Öğreneceğim Sözler
• Masaldaki olayları anlamayı ve verilen dersi açıklamayı öğreneceğim. • Masaldan çıkarılan dersi kendi hayatımla ilişkilendirmeyi öğreneceğim.	• ana fikir • tekerleme • karakter

Dinleme

Dinle ve cevapla.

KÖYÜN SESSİZ ÇOCUĞU

1. Mert'in diğer çocuklardan farkı nedir?

_____

2. Elif, başta Mert hakkında ne düşünüyordu?

_____

3. Mert neden dans edemiyor?

_____

4. Sence bu hikâyenin bize vermek istediği en önemli mesaj nedir?

_____

Dinle ve işaretle.

	Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1	Mert, dans edemediği için gruba katılmak istememiştir.		
2	Mert'in sol ayağında protez olduğu için dans etmekte zorlandığı ortaya çıkmıştır.		
3	Gösteri sırasında sadece çocukların dans gösterisi yapılmıştır.		
4	Elif, gösteri için güzel bir resim sergisi düzenlemiştir.		
5	Hikâyede geçen olaylar büyük bir şehirde yaşanmıştır.		

1. KISSADAN HİSSE

Okuma

Oku ve cevapla.

ZAMANIN KAPILARI

Bir zamanlar, zamanın saatlerle değil, doğa ile ölçüldüğü bir ülke vardı. Bu ülkeye Zaman Ülkesi denirdi. Burada ağaçlar yıldızlara göre meyve verir, kuşlar gecenin sonunda şarkı söylerdi. Bu ülkenin ortasında sihirli bir kapı vardı: Zaman Kapısı. Bu kapıdan sadece iyi kalpli ve yardımsever insanlar geçebilirdi. Kapıyı Bilgehan isimli bilge bir varlık korurdu. Bilgehan'ın her tüyü bir yıldız gibi parlıyordu. Kapıdan geçenler geçmişe, geleceğe ya da başka bir dünyaya gidebilirdi. Bir gün ülkeye Duru adında bir kız geldi. Duru çok hızlıydı ama artık nereye gittiğini bilmiyordu. Sürekli koşuyor ama hiçbir yere varamıyordu. Ona Bilgehan'dan yardım istemesi söylendi. Bilgehan ona hemen yardım edemezdi. Duru'yu bir süre izlemesi gerekiyordu. Çünkü sadece gerçekten iyi kalpli olanlara kapıyı açıyordu.

Duru sabretmeye çalıştı. Günlerce koştu. Bir gün koşarken yere düştü. Canı çok yandı. Tam o anda yerde bir kuş yuvası gördü. Yuva bozulmuştu. Duru yuva için çok üzüldü. Ayağı acımasına rağmen kuş yuvasını tamir etti. Sonra yuvayı başka bir ağaca yerleştirdi. Bilgehan, Duru'nun bu davranışını gördü. Artık onun iyi biri olduğunu anlamıştı. Kapıyı açmaya hazırdı. Bilgehan ona şöyle dedi: "Yolculuğunda artık koşma, yavaş ol ve farkında olarak yaşa." Duru kapıdan geçti. Yeni bir dünyaya geldi. Bir çınar ağacının altında dinlendi. Yapraklara bakınca, geçmişini görmeye başladı. Ailesi, çocukluğu, annesi... Ama hızlı yaşadığı anlar puslu ve silikti. Çünkü o anları fark etmeden geçmişti. Duru o an şunu fark etti: "Hızlı yaşamak, yaşamamak gibidir." En değerli anları kaçırmıştı. Sonra bir yapraktan şu sözleri duydu:

"Zaman, sadece akıp giden bir şey değil; hatırlamak, hissetmek ve anlamaktır."

Duru artık zamanla yarışmak istemiyordu. Anı yaşamak istiyordu. Kapı yeniden açıldı. Bu kez geri dönüyordu ama artık daha farkında, daha sakin biriydi.

Bilgehan onu karşıladı ve şöyle dedi:

"Zamanla dost oldun. Artık gerçek yolculuğun başlıyor."

1. Duru neden Zaman Ülkesi'ne gelmiştir? Bu yolculuk onun için neden önemlidir?

_____

2. Sence Bilgehan neden sadece iyi kalpli kişilere Zaman Kapısı'nı açıyor?

_____

3. Duru'nun kuş yuvasını onarma davranışı onun karakteri hakkında bize ne anlatır?

_____

4. Duru'nun kuş yuvasını tamir etmesi Bilgehan'ın kararını nasıl etkiledi? Sence bu olay önemli mi?

_____

5. "Zaman, sadece akıp giden bir şey değil; hatırlamak, hissetmek ve anlamaktır." cümlesini kendi kelimelerinizle açıklayın.

_____

Konuşma

Masallardan birini seç. Tamamla ve arkadaşlarına anlat.

Bir zamanlar büyük bir nehirde yaşayan genç bir balık vardı. Her gün diğer balıklarla birlikte akıntıya kapılıp gitmekten sıkılmıştı. "Neden hep akıntı nereye götürürse oraya gidiyoruz? Kendi yolumu seçebilir miyim?" diye düşündü. Bir gün, yaşlı bilge bir balık genç balığa yaklaştı ve şöyle dedi: "Akıntıya karşı yüzmek zordur, ama kendi yolunu bulmak isteyenler bunu denemelidir." cesaretini topladı ve akıntının tersine yüzmeye başladı. Başlangıçta çok yoruldu, diğer balıklar ona şaşkınlıkla baktı. "Boşuna uğraşıyorsun, akıntı her zaman kazanır,"dediler. Ama...

Büyük bir ormanda yaşayan küçük bir karınca vardı. Adı Minik'ti. Minik, her gün arkadaşlarıyla yiyecek toplar, yuvasına taşırdı. Ancak Minik, diğer karıncalar kadar güçlü değildi. Bazen taşıdığı yiyecek çok ağır olurdu ve yolun yarısında bırakmak zorunda kalırdı. Bir gün, Minik büyük bir buğday tanesi buldu. "Bu çok büyük, ama eğer başarabilirsem yuvamda herkes mutlu olacak," diye düşündü. Minik, azimle buğday tanesini yuvasına taşımaya başladı. Yolda rüzgâr esti, yağmur yağdı, Minik yoruldu ama pes etmedi. Yolda ona uğur böceği rastladı. "Minik, bu çok büyük! Bırak, başka bir yiyecek bul." dedi. Minik gülümseyerek cevap verdi. ...

Küçük bir kasabada, kimsenin bilmediği eski bir kütüphane varmış. Söylentilere göre, bu kütüphanede sırlarla dolu bir kitap bulunuyormuş. Ama kitabın kapağını açabilmek için okuyan kişinin gerçekten öğrenmeye istekli olması gerekirmiş. Bir gün, meraklı bir genç olan Efe, bu kütüphaneyi keşfetmiş. Tozlu raflar arasında dolaşırken altın işlemeli eski bir kitap bulmuş. Açmaya çalışmış, ama kitap açılmamış. Efe, pes etmek yerine kütüphanede araştırmalar yapmaya başlamış. Okudukça yeni bilgiler öğrenmiş ve kendini geliştirmiş. Günler sonra tekrar kitabı eline aldığında kapağı yavaşça açılmış. ...

1. KISSADAN HİSSE

Yazma

Masalı tamamla.

Bir varmış bir yokmuş

Haydi, Sen Yap!

Yakın çevrenden bir yaşlıyla sohbet et, onlardan çocukken dinledikleri bir masalı öğren. Dinlediğin masalı yaz ve arkadaşlarınla paylaş.

1. KISSADAN HİSSE

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Türk tarihindeki önemli kişilerin isimlerini söyleyebilirim.			
Türk tarihindeki önemli kişilerin hayatını anlatabilirim.			
Türk tarihindeki önemli kişilerin eserlerini söyleyebilirim.			
Masaldaki olayları anlayabilirim ve verilen dersi açıklayabilirim.			
Masaldan çıkarılan dersi kendi hayatımla ilişkilendirebilirim.			

2. TEMA

GEÇMİŞTEN GELECEĞE

- GELENEKLER VE DEĞİŞİM
- GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TEKNOLOJİ

2. GEÇMİŞTEN GELECEĞE

Gelenekler ve Değişim

Neler Öğreneceğim?

- Geçmişten günümüze geleneklerin değişim sürecini öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- anons
- ziyaret
- gelenek
- komşuluk
- değişim
- posta
- mektup
- misafirlik
- bayram harçlığı
- yemek siparişi
- video görüşmesi
- mobil bankacılık
- hasta ziyareti
- medya

Dinleme

Dinle ve tamamla.

GELENEKLER KAYBOLMUYOR, YENİLENİYOR!

1. Kadir ve babası anonsta ne dinliyor?

_____

2. Ziyaret kime yapılacak?

_____

3. Ziyaret için toplanma yeri neresi?

_____

4. Ziyaret için toplanma saati kaçta?

_____

5. Kadir ve ailesi neden bu etkinliğe katılamıyor?

_____

6. Etkinliğe katılamadıkları için nasıl bir çözüm buluyorlar?

_____

Okuma

Oku ve cevapla.

GELENEKLER DEĞİŞİYOR AMA SEVGİ KAYBOLMUYOR

Anne: Alo.

Irmak: Alo, merhaba anne nasılsın?

Anne: Merhaba kızım. İyiyim, sen nasılsın?

Irmak: Ben de iyiyim anne. Halamın nasıl olduğunu merak ettim. Bugün biraz daha iyi mi?

Anne: Halan biraz daha iyi. Doktorlar tedaviye devam ediyor.

Irmak: Çok sevindim. Biliyorsun şehir dışında olduğum için gelemiyorum. Bugün halama çiçek gönderdim. Elinize ulaştı mı?

Anne : Evet çiçekler geldi. Çok güzeller. Halan da çok duygulandı.

Irmak: Ne güzel. Geçmiş olsun kartını halam okudu mu?

Anne : Evet, okudu ve çok mutlu oldu.

Irmak: Yanınızda olmayı çok isterdim.

Anne : Önemli olan düşünmek, yanında olduğunu hissettirmek. Senin de tam olarak yaptığın bu.

Irmak: İki hafta sonra döneceğim, ilk işim halamı ziyaret etmek olacak.

Anne : Biz de seni bekliyoruz. Ben ve halan buna çok seviniriz.

Irmak: Görüşmek üzere anneciğim.

Anne : Görüşürüz canım.

1. Irmak, halasını neden ziyaret edemiyor?

_____

_____

2. Irmak'ın halası, çiçekleri ve kartı aldığında nasıl tepki veriyor?

_____

_____

3. Irmak, halasını ne zaman ziyaret etmek istiyor?

_____

_____

4. Sence bir hastaya başka hangi şekillerde geçmiş olsun dilekleri iletilir.

_____

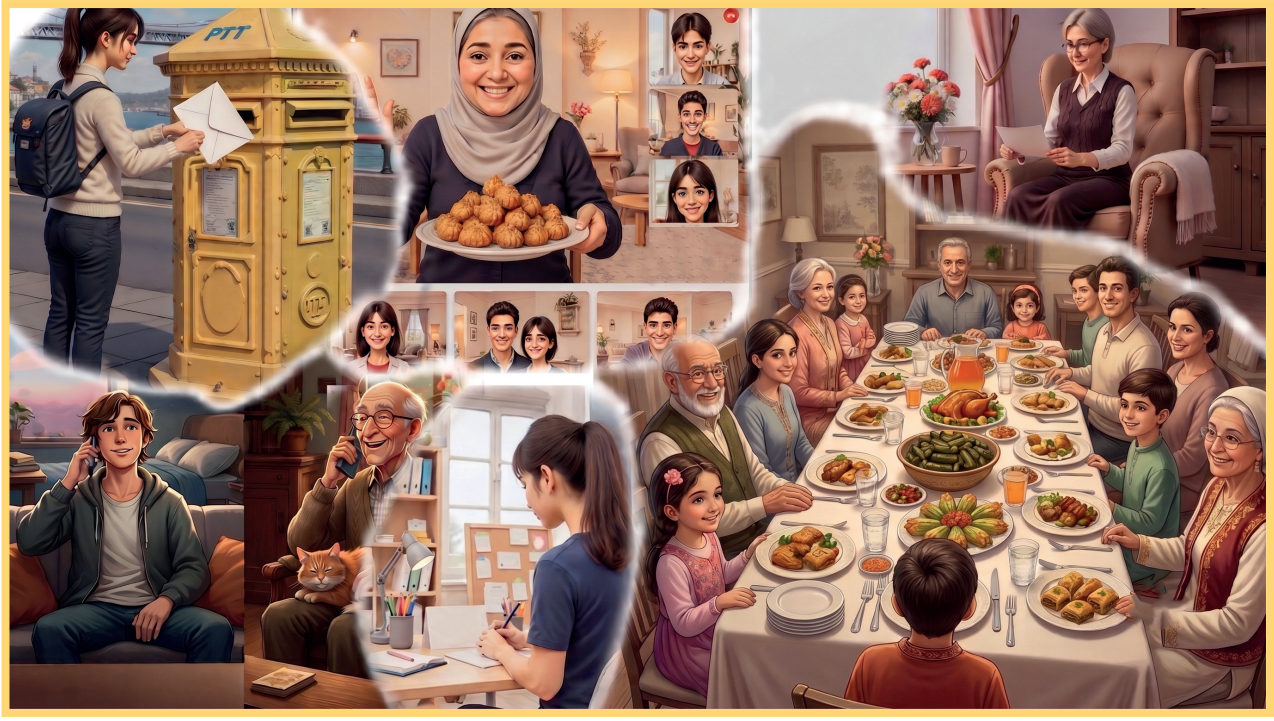
_____

2. GEÇMİŞTEN GELECEĞE

Konuşma

Arkadaşınla ikili grup olun. Görselleri inceleyin. Görsellerden ve sorudan hareketle konuşun.

- Gelenekler ortadan kalktı mı, yoksa değişerek devam mı ediyor?

Yazma

İncele ve yaz.

Gelenek	Eskiden	Şimdi
Bayram	El öpmek, ev ziyareti	_____
Hasta ziyareti	Ev/hastane ziyareti	_____
Komşuluk	Yemek paylaşımı, misafirlik	_____

Ailenizde ya da çevrenizde geçmişte yapılan bir geleneği düşünün. Bu geleneğin günümüzde nasıl yapıldığını anlatan kısa bir metin yazın.

_____

_____

_____

Haydi, Sen Yap!

Mahallenizdeki yaşlı biriyle eski gelenekler hakkında, genç biriyle günümüz gelenekleri hakkında röportaj yap. Röportajınızı arkadaşlarınızla paylaş.

2. GEÇMİŞTEN GELECEĞE

Geçmişten Günümüze Teknoloji

Neler Öğreneceğim?

- Geçmişten günümüze teknolojinin değişim sürecini öğreneceğim.

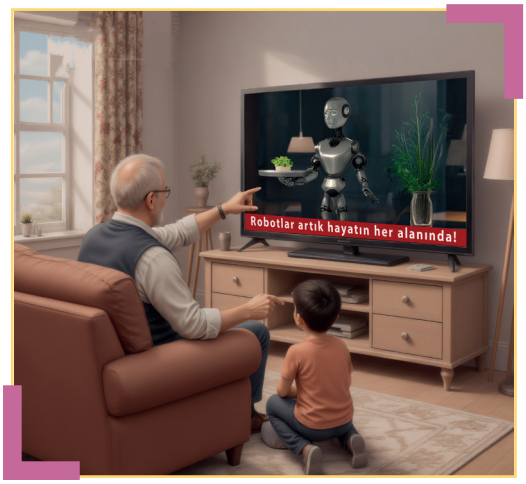
Öğreneceğim Sözler

- yapay zekâ
- haber
- spiker
- posta
- akıllı telefon
- tuşlu telefon
- bilgisayar
- hızlı tren
- elektrikli araba
- daktilo
- robot
- kaset çalar

Dinleme

Dinle ve işaretle.

DEDE, BU ROBOTLAR İNSANLAR GİBİ Mİ?

Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1 Haberlerde yapay zekâ ile ilgili bir gelişme anlatılmıştır.		
2 Dede, gençliğinde herkesin cep telefonu olduğunu söylemiştir.		
3 Torun, gelecekte yapay zekâ ile ilgili çalışmak istediğini söylemiştir.		
4 Dede, teknolojinin tamamen kontrolü ele almasını istemektedir.		

Dinle ve cevapla.

1. Dedenin zamanında televizyonlar nasıldı? _____

2. Dedeye göre insanlar teknolojiye karşı nasıl davranmalı? _____

3. Torun, yapay zekâ hakkında ne hissediyor? _____

Okuma

Oku ve cevapla.

ESKİDEN YOLCULUKLAR GÜNLER SÜRERDİ!

Torun: Dede, dün öğretmenimiz ulaşımın tarihinden bahsetti. Senin gençliğinde yolculuklar nasıldı?

Dede : Ah torunum, şimdi her şey ne kadar kolaylaştı. Bizim zamanımızda başka bir şehre gitmek günler sürerdi. Otobüsler yavaş, yollar bozuktu. Köye gelen minibüs ise haftada yalnızca bir kez uğrardı.

Torun: Gerçekten mi? Peki ya uçaklar?

Dede : Uçaklar vardı ama çok pahalıydı. Herkes binemezdi. Sadece çok özel durumlarda kullanılırdı. Ben uçağa ilk kez kırk yaşımda bindim!

Torun: Vay canına! Şimdi biz hızlı trenle İstanbul'dan Ankara'ya üç buçuk saatte gidiyoruz. Uçakla İstanbul'a gitmek bir saat bile sürmüyor.

Dede : Aynen öyle. Şimdi hızlı trenler, elektrikli arabalar, hatta sürücüsüz otobüsler var. Eskiden bunlar sadece birer hayaldi.

Torun: Peki ya yürüyerek gidilen yerler?

Dede : Biz köyde okula yürüyerek giderdik. Her sabah bir saat yürürdük. Yollar topraktı, kışın çamur olurdu ama arkadaşlarımızla yürümek çok keyifliydi. O günlerin tadı bambaşkaydı.

Torun: Şimdi ise otobüs biraz gecikse hemen şikâyet ediyoruz.

Dede : İşte evladım, bu gelişmeler kıymetli şeyler. Önemli olan yalnızca teknolojinin ilerlemesi değil, geçmişi bilip değerini anlamak. Teknoloji ilerlerken insanlık da aynı hızla ilerlemeli.

1. Dedenin gençliğinde ulaşım nasıldı?

_____

2. Dede ilk kez ne zaman uçağa binmiş?

_____

3. Torun şu an ulaşımın hangi yönünü kolay buluyor?

_____

4. Dedenin okula gidiş şekli nasıldı?

_____

5. Dedenin ulaşım hakkındaki genel düşüncesi nedir?

_____

6. Dedenin "Teknoloji ilerlerken insanlık da aynı hızla ilerlemeli." sözü sizce ne ifade ediyor? Kısaca yazınız.

_____

2. GEÇMİŞTEN GELECEĞE

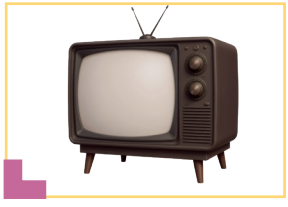
Konuşma

Görselleri incele. Görsellerden ve sorulardan hareketle bir konuşma hazırla.

- Bu teknoloji ne zaman kullanılıyordu?
- Günümüzde yerini ne aldı?
- Bu değişim günlük yaşamı nasıl etkiledi?

Yazma

Sen bir reklamcısın. Görselleri incele. Görsellerden ve sorulardan hareketle geçmişte kullanılan tuşlu telefonlar ve günümüzde kullanılan akıllı telefonlar için reklam sloganı yaz.

- Telefonun özellikleri ne?
- İletişim araçlarındaki teknolojik gelişmeler günlük yaşamı nasıl etkiledi?

Özellikleri: _____

Özellikleri: _____

2. GEÇMİŞTEN GELECEĞE

Haydi, Sen Yap!

Teknolojik icatları incele.

Yılı,

Mucidi,

İlk hâli,

Günümüzdeki kullanımı,

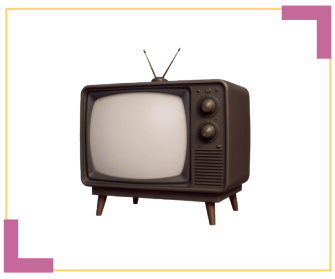
İnsan yaşamına etkilerini araştır.

Bilgilerini kronolojik sırayla düzenle ve poster oluştur.

Posterini arkadaşlarınla paylaş.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Geçmişten günümüze geleneklerin değişim sürecini anlatabilirim.

Geçmişten günümüze teknolojinin değişim sürecini anlatabilirim.

3. TEMA

BİLGİ HAZİNEMİZ

- KÜTÜPHANEDE BİR GÜN
- BİLGİYE NASIL ULAŞIRIM?

3. BİLGİ HAZİNEMİZ

Kütüphanede Bir Gün

Neler Öğreneceğim?

- Kütüphane ile ilgili kelime ve kavramları öğreneceğim.
- Kütüphane kullanımını öğreneceğim.
- Kütüphane kurallarını öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- kütüphane
- ödünç almak
- iade etmek
- üyelik kartı
- kaynak
- ansiklopedi
- raf

Dinleme

Dinle ve tamamla.

KÜTÜPHANEYİ TANIYALIM

1. Kütüphaneye ilk kez gelenler, _____ masasından bilgi alabilir ve kayıt yaptırabilir.
2. Yetişkin kitapları bölümünde _____, şiir kitapları ve çizgi romanlar bulunmaktadır.
3. Araştırma salonu kütüphanenin _____ katındadır.
4. Kütüphanede toplam _____ okuma salonu bulunmaktadır.
5. Kültürel etkinlikler hakkında bilgi almak için internet sitesi ve _____ kullanılabilir.

Dinle ve işaretle.

	Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1	Kütüphane şehir merkezinde tiyatro binasının arkasında yer almaktadır.		
2	Çocuk kitapları bölümü, kütüphane girişinin sağ tarafında yer almaktadır.		
3	Araştırma salonunda sadece bilgisayarlar bulunmaktadır.		
4	Kitaplar en fazla 20 günlüğüne ödünç alınabilir.		
5	Kütüphanede telefonla konuşmak yasaktır.		

Okuma

Oku ve cevapla.

KÜTÜPHANEDE BİR GÜN

Bugün okuldan sonra kütüphaneye gitmeye karar verdim. Sınavlar yaklaşıyor ve sessiz bir yerde ders çalışmak istiyordum. En iyi seçenek şehir kütüphanesiydi. Burası hem sakin ve ferah bir yer hem de birçok kaynağa ulaşma imkânı var. Kütüphaneye girişte bir pano vardı. Üzerinde "Nisan Ayı Kitap Kulübü Toplantısı" yazıyordu. Merak ettim ama önce ödevlerimi bitirip biraz ders çalışmak istiyordum.

İçeri girer girmez görevli bana gülümsedi. "Yardımcı olabilir miyim?" diye sordu. Ona Türk tarihiyle ilgili kitaplar aradığımı söyledim. Beni tarih kitaplarının olduğu raflara yönlendirdi. Raflar arasında dolaşırken ihtiyacım olan kitapları ve ansiklopedileri buldum. Kaynakları aldım, çalışma masalarından birine oturdum. Defterimi açtım ve çalışmaya başladım. Öğrendiklerimi hemen not ettim. Cevabını bulamadığım bazı sorular için boş bilgisayarlardan birine geçtim. Biraz da orada vakit geçirerek çalışmamı tamamladım. Kütüphanede ders çalışmak işimi çok kolaylaştırdı. Evde ulaşma imkanımın olmadığı sayısız kaynağa aynı anda ulaşabildim.

İşim bittiğinde rafların arasında biraz dolaşarak diğer kitapları inceledim. Ödünç almak için üç adet kitap seçtim. Bir süre sonra girişte gördüğüm kitap kulübü duyurusunu hatırladım. Görevliye kitap kulübüyle ilgili sorular sordum. Her ay bir araya gelip bir kitap hakkında tartışıyorlarmış. Bu ayki toplantı cuma günüymüş. "Katılabilir miyim?" diye sordum. "Elbette, listeye isminizi yazarsanız sizi ekleyebilirim." dedi. Sonra görevliden kütüphane üyeliği hakkında bilgi alarak üye oldum ve bir üye kartı çıkardım. Seçtiğim kitapları ödünç aldım. Görevli iki hafta sonra kitapları iade etmem gerektiğini söyledi.

Kütüphane kapanana kadar orada kaldım. O kadar verimli ve keyifliydi ki zamanın nasıl geçtiğini fark etmedim. Çalışmamı tamamladım, yeni kitaplar keşfettim ve kitap kulübüne katıldım. Eve dönerken keşke daha önce gelseymişim diye düşündüm. Bugün sadece ders çalışmadım, aynı zamanda yeni şeyler öğrendim ve kitaplarla daha fazla vakit geçirmek istediğimi fark ettim. Kütüphaneler gerçekten harika yerler.

3. BİLGİ HAZİNEMİZ

1. Öğrenci neden kütüphaneye gitmeye karar vermiştir?

_____

_____

2. Öğrenci kütüphanede neler yapmıştır?

_____

_____

3. Öğrenci, kütüphanede hangi kaynakları kullanmıştır? Bu kaynaklar ona nasıl fayda sağlamıştır?

_____

_____

4. Öğrenci, kütüphane görevlisinden hangi konularda bilgi almıştır?

_____

_____

5. Öğrenci neden kütüphanede daha fazla vakit geçirmek istediğini fark etmiştir?

_____

_____

6. Sence öğrencinin kütüphane üyeliği ve kitap kulübüne katılma kararı ona ne gibi katkılar sağlar?

_____

_____

Konuşma

Aşağıdaki soruları incele. Sorulardan hareketle kütüphane ile ilgili düşüncelerini anlat.

Kütüphanede en çok hangi bölüm ilgini çeker?

Sence kütüphane kurallarından hangisi daha önemli? Neden?

Sen yeni bir kural eklesen ne olurdu?

Kütüphanelerin daha verimli kullanılabilmesi için ne gibi yenilikler önerirsin?

Yazma

Kütüphanede geçirdiğin bir günü yaz. Neler yaptığını, kütüphane ortamını, deneyimlerini ve hissettiklerini yaz.

Haydi, Sen Yap!

Millî Kütüphane'nin internet sitesine gir ve üye ol. Kütüphaneye nasıl üye olduğunu adım adım anlat.

3. BİLGİ HAZİNEMİZ

Bilgiye Nasıl Ulaşırım?

Neler Öğreneceğim?

- Bilgi kaynağı çeşitlerini öğreneceğim.
- Güvenilir ve güvenilir olmayan kaynakları ayırt etmeyi öğreneceğim.
- Bir konuyla ilgili bilgi toplamayı öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- arama motoru
- anahtar kelime
- makale
- e-kitap
- güvenilir
- dijital kaynak
- blog
- bilgi
- araştırma

Dinleme

Dinle ve işaretle.

ADA BİLGİ ARIYOR

Doğru mu? Yanlış mı?		✓	✗
1	Blog sayfasında yazının kaynağı belirtilmemiştir.		
2	Ada sadece internetten araştırma yapmıştır.		
3	Kütüphanedeki kaynaklar Ada'ya güvenilir gelmiştir.		
4	Ada, görevlilerle konuşmuştur.		
5	Ada sadece tek bir kaynağa güvenmiştir.		

Dinle ve tamamla.

1. Ada, kütüphaneye gitmeye karar verdi çünkü _____
2. Ada, blog sayfasındaki bilgileri kullanmadı çünkü _____
3. Ada, görevlilerle konuştu, sorular sordu ve _____

Okuma

BİLGİYE ULAŞMANIN FARKLI YOLLARI

Günümüzde bilgiye ulaşmak, geçmişe göre çok daha kolay ve artık sadece kitaplarla sınırlı değil. Artık araştırma yaparken birçok farklı kaynak kullanılabilir. Ancak bu kaynakların hepsi aynı derecede güvenilir değildir. Bu yüzden bilgi ararken hem farklı yolları bilmek hem de bu bilgileri eleştirel bir şekilde değerlendirmek önemlidir. Doğru bilgiye ulaşmak için doğru yolları bilmek gerekir. Kütüphaneler hâlâ en güvenilir bilgi kaynaklarından biridir. Basılı kitaplar, ansiklopediler ve dergiler hem geçmişteki bilgileri hem de güncel bilgileri sunar. Ayrıca kütüphanelerde dijital arşivler de bulunur. Kütüphanedeki görevliler doğru kaynağı bulmanızda size yardımcı olabilir. Dijital kaynaklar ise bilgiye ulaşmayı hızlı ve kolay hâle getirir. İnternet siteleri, e-kitaplar, çevrim içi ansiklopediler, eğitim platformları ve video dersler öğrenciler için faydalıdır. Ancak bazı sitelerde yanlış, eksik ya da çelişkili bilgiler olabilir. Bu nedenle kaynakları ve internet adreslerini kontrol etmek, birden fazla yerden doğrulama yapmak gerekir. Bazen sosyal medyadan veya bloglardan da bilgi toplanır. Bu tür kaynaklar kişisel görüşler içerdiği için dikkatli olunmalıdır. Eğer kaynak belirtilmemişse ya da bilgi çok yüzeyselse güvenilir sayılmaz. Bir başka bilgi kaynağı da uzman kişilerdir. Uzman kişilerle görüşmek de bilgi edinmenin etkili yollarından biridir. Öğretmenler, akademisyenler veya bir konuda çalışan profesyoneller size konuyla ilgili doğru ve güncel bilgiler verebilir. Onlara sorular sormak, konuyu daha derinlemesine anlamanızı sağlar. Sonuç olarak bilgiye ulaşmanın birçok yolu vardır: kitaplar, dijital ortamlar, uzman kişiler ve deneyim paylaşımı. Önemli olan; kaynağı tanımak, bilgiyi sorgulamak ve güvenilir olanı seçmektir. Gerçek bilgiye ulaşmak, anahtar kelimeleri doğru seçmekle ve doğru soruları sormakla başlar. Eleştirel düşünen birisi; bilgiyi değerlendirir, karşılaştırır ve doğruya ulaşır.

1. Metne göre, bilgiye ulaşmada geçmiş ile günümüz arasında nasıl bir fark vardır?

_____

_____

2. Metne göre bilgiye ulaşmak için kullanılan farklı bilgi kaynakları nelerdir?

_____

_____

3. Dijital ortamda hangi tür bilgi kaynakları bulunur?

_____

_____

4. Dijital ortamda bilgi aramanın avantajları ve riskleri nelerdir?

_____

_____

5. Bilgiye ulaşırken nelere dikkat etmeniz gerektiğini açıklayın.

_____

_____

6. Metindeki bilgi kaynaklarını güvenilirlik açısından karşılaştırın.

_____

_____

3. BİLGİ HAZİNEMİZ

Konuşma

Görselleri incele. Görsellerden ve sorulardan hareketle konuş.

- Kütüphanede çalışmak mı, evde çalışmak mı daha verimli? Neden?
- Basılı kitaplarla çalışmak mı yoksa e-kitaplarla çalışmak mı daha verimli? Neden?
- İnternetten araştırma yapmak mı yoksa kitap kullanmak mı daha güvenilir? Neden?

Yazma

Sorulardan hareketle bilgiye ulaşırken kullandığın kaynaklar konusunda bir yazı yaz.

- Bir konuda araştırma yaptığında en sık hangi bilgi kaynaklarını kullanırsın?
- Neden bu kaynakları tercih edersin?
- Kaynakların güvenilirliğini nasıl kontrol edersin?
- Hiç yanıltıcı bir bilgiyle karşılaştın mı? Karşılaştıysan nasıl ilerledin?

3. BİLGİ HAZİNEMİZ

Haydi, Sen Yap!

Konulardan birini seç.

- İklim değişikliği
- Dijital okuryazarlık
- Yenilenebilir enerji
- Yapay zekâ
- Beslenme alışkanlıkları
- Su israfı

Seçtiğin konuyla ilgili en az iki dijital (web sitesi, e-kitap, video, haber) ve iki yazılı (kitap, dergi, gazete, ansiklopedi) kaynaktan bilgi topla. Kullandığın kaynakları yazar, eser adı, yıl ve erişim (link) bilgileriyle birlikte listele. Araştırmanı bir sunum hâline getir ve arkadaşlarına sun.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Kütüphane ile ilgili kelime ve kavramları söyleyebilirim.	○	○	○
Kütüphaneyi kullanabilirim.	○	○	○
Kütüphane kurallarını uygulayabilirim.	○	○	○
Bilgi kaynağı çeşitlerini söyleyebilirim.	○	○	○
Güvenilir ve güvenilir olmayan kaynakları ayırt edebilirim.	○	○	○
Bir konuyla ilgili bilgi toplayabilirim.	○	○	○

4. TEMA

İLETİŞİM VE SOSYAL İLİŞKİLER

- EMPATİ KURUYORUM
- DİJİTAL ÇAĞDA ARKADAŞLIK

4. İLETİŞİM VE SOSYAL İLİŞKİLER

Empati Kuruyorum

Neler Öğreneceğim?

- Empati kurmayı öğreneceğim.
- İnsanlarla iletişim kurmayı öğreneceğim.
- İnsanlara nasıl yardım edilmesi gerektiğini öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- ön yargı
- anlayış
- empati
- sosyal medya
- yargıla
- özgüven
- yorum
- önemsemek
- iletişim

Dinleme

Dinle ve işaretle.

BEĞENMEK YETMİYOR

Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1 Ela'nın sabah sosyal medyada dikkatini çeken Melis'in fotoğraflarıydı.		
2 Melis'in yeni saç modeli herkes tarafından beğeni aldı.		
3 Ela, Melis'in fotoğrafındaki yorumları ciddiye almadı.		
4 Ela, Melis'in yalnız olduğunu fark etti ama onunla konuşmadı.		
5 Melis, sosyal medyada yazılanların duygularını etkilemediğini söyledi.		

Dinle ve cevapla.

1. Melis'in fotoğraflarına yapılan yorumlar nelerdi? Doğru buluyor musun?

_____

_____

2. Ela, Melis'in fotoğraflarını görünce ne düşündü?

_____

_____

3. Ela, Melis'e nasıl bir mesaj attı?

_____

_____

4. Ela kendi hesabında nasıl bir paylaşım yaptı? Sen, Ela'nın yaptığı paylaşıma katılıyor musun?

_____

_____

Okuma

Oku ve cevapla.

OKULDA İLK GÜN

Ders zili çaldığında herkes yerlerine oturdu. Öğretmen kapıyı açtı ve sınıfa yeni bir öğrenciyle birlikte girdi. "Çocuklar, bu arkadaşınızın adı Can. Bugün aramıza katıldı. Ona yardımcı olalım, olur mu?" dedi. Can, sınıfa dikkatle göz gezdirdi. Yabancı bakışların arasında kendini biraz gergin hissediyordu. Öğretmen, en arkadaki boş sırayı işaret ederek oraya oturmasını söyledi. Ardından Can'dan kendisini tanıtmasını istedi. Can İstanbul'dan geldiğini söyledi fakat heyecanı yüzünden çok fazla konuşamadı. Teneffüs zili çaldığında sınıf bir anda hareketlendi. Herkes kendi arkadaş grubuyla sohbet ederken Can yalnız başına kaldı. O sırada Defne yanına yaklaştı. Merhaba Can, ben Defne. Okulumuz biraz büyük, o yüzden sana ilk başta karışık gelebilir ama alışınca çok seveceksin," dedi gülümseyerek. Can, bu sıcak yaklaşım karşısında hafifçe tebessüm etti. "Teşekkür ederim. Yeni okulda her şey bana farklı geliyor." diye yanıtladı. Defne, Can'ın kendini daha rahat hissetmesi için ona okul hakkında küçük bilgiler verdi. Kantinin, lavaboların, laboratuvarın, müzik ve görsel sanatlar sınıflarının nerede olduğunu gösterdi; bazı öğretmenleri tanıttı. Birkaç gün sonra Can; sınıf arkadaşlarıyla daha rahat konuşabiliyor, sohbetlere katılabiliyordu. Yavaş yavaş yeni okuluna ve arkadaşlarına alışmıştı. Defne'nin küçük ama samimi yaklaşımı, Can'ın kendini daha iyi hissetmesini sağlamıştı. O gün Defne, birine empatiyle yaklaşmanın aslında onun hayatında büyük bir fark yaratabileceğini anladı.

1. Öğretmen sınıfa girince öğrencilere ne söyledi?

_____

_____

2. Can, sınıfa ilk geldiğinde nasıl hissediyordu?

_____

_____

3. Defne, Can'a hangi bilgileri verdi?

_____

_____

4. Can, Defne'nin yardımlarından sonra neler yaşadı?

_____

_____

5. Defne'nin Can'a karşı davranışı onun neyi anlamasını sağladı?

_____

_____

6. Sen böyle bir durumla karşılaştığında nasıl davranırdın?

_____

_____

Konuşma

Verilen ifadeleri incele. İfadelerden ve sorulardan hareketle anlat.

- Empati kurmak neden önemlidir?
- Empati insanlar arasındaki iletişimi nasıl etkiler?

ön yargı	anlayış	empati
saygı	farklı yaşantılar	

Yazma

İncele ve yaz.

Bir Günlüğüne Başkası Ol

Kartlardan birini seç. Her kartta farklı bir karakterin kısa bir tanımı var. Kartındaki karakterin yerine kendini koy ve neler yapabileceğini, neler hissedebileceğini düşün. Sorulardan hareketle düşüncelerini yaz ve sınıfındaki arkadaşlarınla paylaş.

- Bu kişi neler hissediyor olabilir?
- Gerçek hayatta böyle birine nasıl davranmalıyız?
- Bu kişinin yerinde sen olsaydın ne hissederdin?

Görme engelli bir bireysin. **1.**	Sosyal medyada olumsuz yorum almış birisin. **2.**	Okulda düzenlenen koşu yarışmasını kazanamamış bir öğrencisin. **3.**
Yurt dışına taşınmış bir ailenin çocuğusun ve okulda ilk günün. **4.**	Üniversite sınavında istediği bölüme yerleşememiş bir öğrencisin. **5.**	Sınavdan düşük not alan bir öğrencisin. **6.**

Haydi, Sen Yap!

Birine ön yargıyla davrandığınız ya da sizin hakkınızda ön yargıyla davranıldığı bir olay/durum yaşadınız mı? O an neler hissettiniz? Bu olayı/durumu yazın ve yazdıklarınızı arkadaşlarınızla paylaşın.

4. İLETİŞİM VE SOSYAL İLİŞKİLER

Dijital Çağda Arkadaşlık

Neler Öğreneceğim?

- Dijital araçları sosyalleşmek için kullanmayı öğreneceğim.
- Sanal arkadaşlıkların faydalarını ve zararlarını öğreneceğim.
- Sanal müzelerde tur nasıl yapılır öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- çevrim içi
- galeri
- forum
- teknoloji
- tablo
- dijital
- modern portre
- medya
- sanal

Dinleme

Dinle ve tamamla.

EKRANDAN GERÇEĞE BİR DOSTLUK

Derya, geçen yıl çevrim içi _____ yazıldı. Haftada üç gün, akşamları bilgisayarını açıyor ve sınıftaki diğer _____ birlikte uzaktan ders alıyordu. Kurstaki bir öğrenci dikkatini çekti: Mariana. Mariana öğretmene _____ öğrenmeye çalıştığını söylemişti. Brezilya'da yaşıyordu ve Türkçeye ilgi duyuyordu. Derya ve Mariana İngilizce bir etkinlikte _____ Derya, Mariana'ya Türk kültüründen bahsetti, Mariana da ona Brezilya _____ anlattı. Böylece arkadaş oldular. Dersler dışında da iletişimi sürdürdüler. Her hafta _____ sohbet ediyorlardı: Müzik, sinema, seyahat, sanat. Mariana, Türkiye'ye gelmek istediğini söyledi. Derya ona _____ gezdirmeyi teklif etti.

Aylar sonra Mariana İstanbul'a geldi. Derya çok heyecanlıydı. Onu _____ karşıladı. İlk kez yüz yüze görüştüler. Ertesi gün birlikte bir sanat galerisine gittiler. Galeride modern sanat sergisi vardı. Renkli tablolar, ilginç heykeller dikkatlerini çekti. Çıkışta bir kafeye oturdular ve _____ uzun uzun konuştular.

Mariana Türkiye'de _____ kaldı. Bu süre boyunca birlikte müzelere gittiler, boğazda yürüdüler, Türk yemekleri yediler. Ayrılırken ikisi de çok duygulandı ama _____ devam edeceğini biliyorlardı. Çünkü ortak birçok özellikleri vardı.

Okuma

Oku ve cevapla.

UZAKTA BİR ARKADAŞ

Elif on altı yaşındaydı ve İstanbul'da yaşıyordu. Kalabalık ortamlardan çok, odasında kitap okumayı; resim yapmayı ve klasik müzik dinlemeyi tercih eden içe dönük biriydi. Bir gün sosyal medyada bir resim dersi videosu izlerken yorumlarda bir bağlantı gördü: "Genç sanatçılar için çevrim içi forum." Merak etti ve bağlantıya tıkladı. Forumda dünyanın dört bir yanından gençler vardı. Elif, cesaretini toplayarak kendi yaptığı bir portreyi yükledi. Birkaç saat sonra "Lena Mayer" adlı bir kullanıcı yorum yaptı: "Harika bir gölgelendirme! Özellikle gözler çok gerçekçi." Elif teşekkür etti. Ardından Lena ona özel mesaj attı. Lena, Almanya'nın Münih şehrinde yaşıyordu; o da 16 yaşındaydı, resimle ilgileniyor ama aynı zamanda fotoğrafçılıkla uğraşıyordu. İkisi de hayal gücü geniş insanlardı. Zamanla konuşmaları arttı. Aralarında bir rutin oluştu: Her hafta yeni bir tema belirleyip aynı konuda resim çiziyor, sonra çizimlerini birbirleriyle paylaşıyorlardı. Bir gün Lena, Elif'e şöyle yazdı: "Biliyor musun, seninle paylaşımda bulunmak bana çok iyi geliyor." Elif gülümsedi ve cevapladı: "Ben de öyle hissediyorum. Belki de resim sayesinde aynı dili konuşmak bize bunu hissettiriyor." Aylar geçti. Elif artık yalnızca çizimlerini değil; günlüğündeki düşüncelerini, hayallerini de Lena ile paylaşıyordu. Lena, Elif sayesinde Türkçe öğrenmeye başladı. Elif de Lena'dan Almanca kelimeler öğreniyor, basit cümleler kurmaya çalışıyordu. Bir gün Lena, "Ben bu yaz Türkiye'yi görmek istiyorum. Bir ay sonra ailemle Türkiye'ye geleceğiz." dedi. Elif bu habere çok heyecanlandı ve beklenen gün geldi: Lena ailesiyle İstanbul'a geldi. Elif onu havaalanında karşıladı. İkisi de ilk kez yüz yüze gelse de sanki çoktan tanışmış gibiydiler. Beraber İstanbul'u gezdiler. Müzeleri dolaştılar, Boğaz'da yürüyüş yaptılar. En eğlenceli anları ise birlikte resim yaptıkları zamandı. Üsküdar sahilinde bu resimlerden oluşan küçük bir sergi açtılar.Serginin adı çok şey anlatıyordu: "Uzakları Yakınlaştıran Sanat."

1. Elif nasıl biriydi?

_____

2. Elif ile Lena nasıl tanıştı?

_____

3. Elif, hangi habere heyecanlandı?

_____

4. Elif ile Lena'nın yaptığı en eğlenceli etkinlik ne oldu?

_____

Kelimelerin anlamlarını bul ve eşleştir.

forum	○	**a.**	Zihnin hayal oluşturma yeteneği.
rutin	○	**b.**	Gün içindeki duygu ve düşüncelerin not alındığı defter.
çekingen	○	**c.**	Düzenli tekrar eden alışkanlık.
hayal gücü	○	**ç.**	Konuşmaktan veya kalabalıktan çekinen kişi.
günlük	○	**d.**	Belirli konuda çevrim içi paylaşım alanı.

4. İLETİŞİM VE SOSYAL İLİŞKİLER

Konuşma

Görseli incele. Görsellerden hareketle dijital çağda farklı ülkelerdeki insanların nasıl iletişim kurduğu ile ilgili arkadaşınla konuş.

Yazma

Sanal arkadaşlıklar hakkında bir araştırma yaparak faydalarını ve zararlarını yaz.

ZARARLARI	FAYDALARI

Haydi, Sen Yap!

SANAL MÜZE GEZİ VE ETKİNLİĞİ

Artık dijital bir çağda yaşıyoruz. Birçok gezi sanal olarak çok daha kısa sürede ve konforlu olarak yapılabiliyor. Sen de arkadaşınla birlikte sanal bir müze gezisi planla. Hangi müzeyi seçeceğinize ve neden o müzeyi tercih ettiğinize karar verin. Gezi için tarih ve saat belirleyin, ardından "Gezi Gözlem Formu"nu doldurarak sanal gezinizi tamamlayın.

Gezi Gözlem Formu

Ziyaret ettiğin en etkileyici müze hangisiydi? Neden?

_____

_____

Gerçek bir müze deneyiminden farkları nelerdi?

_____

_____

Sence gezdiğin müzede başka neler olmalı?

_____

_____

Arkadaşınla birlikte bu deneyimi yaşamak sana neler hissettirdi?

_____

_____

4. İLETİŞİM VE SOSYAL İLİŞKİLER

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Empati kurabilirim.	○	○	○
İnsanlarla iletişim kurabilirim.	○	○	○
İnsanlara nasıl yardım edilmesi gerektiğini söyleyebilirim.	○	○	○
Dijital araçları sosyalleşmek için kullanabilirim.	○	○	○
Sanal arkadaşlıkların faydalarını ve zararlarını söyleyebilirim.	○	○	○
Sanal müzelerde tur yapabilirim.	○	○	○

5. TEMA

DOSTLUK KAZANSIN

- YARIŞMAYA HAZIR MISIN?
- BİLİRKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ!

5. DOSTLUK KAZANSIN

Yarışmaya Hazır Mısın?

Neler Öğreneceğim?

- Yarışmanın sonunda kazanılanın ödül değil, dostluk olduğunu öğreneceğim.
- Tartışma kurallarını öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- spiker
- dostluk
- centilmenlik
- sportmenlik
- kros
- destek olmak
- temsil etmek
- alkışlamak
- rakip
- tartışmak
- takım
- adil olmak

Dinleme

Dinle ve cevapla.

KAZANMAK MI? KAYBETMEK Mİ?

1. Yarış başlamadan önce Ali ve Emre'nin hedefi neydi?

_____

2. Emre'nin yaşadığı sağlık sorunu neydi ve bu olay yarışın seyrini nasıl etkiledi?

_____

3. Ali, Emre'ye yardım etmeye nasıl karar verdi? Bu karar onun için neden önemliydi?

_____

4. Spiker, Ali'nin davranışını nasıl yorumladı?

_____

5. Sen böyle bir durumda nasıl davranırdın?

_____

Okuma

Oku ve cevapla.

ASIL KAZANAN KİMDİ?

Bu yılki liseler arası bilgi yarışmasının teması "Dostluk Kazansın". Yarışmaya sekiz farklı okuldan ekipler katılıyordu. Ayşe, okulunun dört kişilik takımında yer alıyordu. Uzun zamandır bu yarışmaya hazırlanıyorlardı. Her gün okul çıkışı birlikte çalışıp konu tekrarı yapıyor ve deneme soruları çözüyorlardı. Ayşe özellikle genel kültür sorularında çok iyiydi. Herkes ondan büyük başarı bekliyordu.

Yarışma günü geldiğinde salondaki herkes heyecanlıydı. Tüm takımlar sahnede yerini aldı. Ayşe ve arkadaşları çok çalıştıkları için kendilerine güveniyordu. İlk birkaç tur soruları doğru cevapladılar. Diğer takımlardan biri de çok başarılıydı. Ancak yarışma devam ederken o takımın bir üyesi aniden rahatsızlandı. Baş ağrısı ve mide bulantısı şikâyetiyle sahneden ayrılmak zorunda kaldı. Artık üç kişi kalmışlardı.

Kurallar gereği yarışmaya üç kişiyle devam edebilirlerdi ama soruları cevaplamak artık daha zor olacaktı. Herkes onların eleneceğini düşündü. Ayşe, bunu görünce takım arkadaşlarına döndü ve şöyle dedi:

— Çok çalıştık ama bu yarışmanın adı 'Dostluk Kazansın'. Onlara destek olmamız gerek. Biz adil oynarsak asıl biz kazanırız.

O turda karşı takıma biraz ek süre verilmesini önerdiler. Hakemler bu teklifi kabul etti. Ayşe ve arkadaşları yarışmanın sonuna kadar centilmen davrandılar, sorulara doğru cevaplar verdiler ama dördüncü sırada kaldılar. Yarışı kazanamamalarına rağmen salondaki herkes onları alkışladı.

Spiker şöyle dedi:

— Bugün sadece bilgi değil, büyük bir yürek ve gerçek centilmenlik de sahnedeydi. Asıl kazanan dostluk oldu!

Ayşe eve dönerken üzülmüyordu. Çünkü o ve takımı gerçekten kazanmışlardı.

1. Ayşe ve takımı yarışmaya nasıl hazırlandı?

_____

2. Yarışma sırasında karşı takımda ne oldu ve bu durum neyi değiştirdi?

_____

3. Ayşe neden karşı takıma destek olmayı tercih etti?

_____

4. Yarışmanın sonunda Ayşe ve arkadaşları neden üzülmediler?

_____

5. Metne göre kazanmak kelimesi sadece birinci olmak anlamına mı geliyor?

_____

5. DOSTLUK KAZANSIN

İfadelerin anlamını bul ve eşleştir.

centilmenlik		**a.**	İyi arkadaşlık eden, saygılı ve kibar kişi.
temsil etmek		**b.**	Kurallara uygun ve saygılı davranmak.
destek olmak		**c.**	Bir şeyin beğenildiğini anlatmak için el çırpma.
alkışlamak		**ç.**	Bir grup ya da kurum adına görev üstlenme.

Konuşma

Sınıf arkadaşlarınla iki gruba ayrılın. Her grup aşağıdaki konulardan birini seçsin. Seçtiğiniz konu hakkında tartışın.

Kazanmak Önemlidir.

Centilmenlik Önemlidir.

Yazma

Görselleri incele. Görsellerden birini seç ve soruları cevapla.

- Yardıma muhtaç olan kişi sen olsaydın nasıl hissederdin?
- Arkadaşlarının yardıma ihtiyacı olduğunda onlara nasıl yardımcı olursun?

Haydi, Sen Yap!

Satranç Turnuvası Afiş Tasarımı

Okulda düzenlenecek hayali bir Satranç Turnuvası için renkli, özenli ve dikkat çekici bir afiş tasarla. Afişinde turnuvanın adı, kısa ve etkileyici bir slogan, en az iki görsel, tarih ve yer bilgisi ile katılım şartlarından en az biri yer alsın.

5. DOSTLUK KAZANSIN

Birlikte Daha Güçlüyüz!

Neler Öğreneceğim?	Öğreneceğim Sözler
• Birlikte hareket etmenin önemini öğreneceğim. • İş birliğinin sürece katkısını öğreneceğim. • Bireysel farklılıkların zenginlik olduğunu öğreneceğim.	• sorumluluk • organizasyon • kampanya • desteklemek • proje • fiziksel • farklılık • ülke • hayal • afiş • iş birliği

Dinleme

Dinle ve işaretle.

BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ

Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1 Mert ve Ahmad farklı ilgi alanlarına sahiptir.		
2 Ahmad, insanlarla kolay iletişim kurabilen biridir.		
3 Mert projede konuşma yaparak arkadaşlarını ikna etti.		
4 Yardım kampanyasında sadece iki kişi çalıştı.		
5 Projeden sonra Mert ve Ahmad birlikte çalışmanın önemini anladı.		

Dinle ve tamamla.

1. Mert _____ ve düşünceli bir öğrencidir.
2. Ahmad futbol oynamayı ve insanlarla _____ etmeyi sever.
3. Sosyal sorumluluk projesinde Mert _____ yapma işini üstlendi.
4. Projede öğrenciler _____ topladı ve afişler hazırladı.
5. Mert ve Ahmad anladı ki: _____daha güçlüyüz.

Kelimelerin anlamını bul ve eşleştir.

sorumluluk	○	**a.**	Bir şeyi düzenli şekilde hazırlama işi.
organizasyon	○	**b.**	Yardıma ihtiyacı olan insanlara destek olma.
iletişim	○	**c.**	İnsanlarla konuşma, anlaşma becerisi.
yardım kampanyası	○	**ç.**	Yapılması gereken görevleri yerine getirme.
desteklemek	○	**d.**	Birine yardım etmek, yanında olmak.

5. DOSTLUK KAZANSIN

Okuma

Oku ve cevapla.

SEN VARSAN EKSİK DEĞİLİZ

Okulumuzda bu yıl ilk kez "Topluma Fayda Haftası" düzenlendi. Her sınıf, bir sosyal sorunu seçip onunla ilgili bir etkinlik yapacaktı. 11/B sınıfı olarak çevre kirliliğini konu aldık. Hepimiz çok heyecanlıydık. Herkes fikirler ortaya koyuyor, görev dağılımı yapılıyordu. Emel bu konuda çok heyecanlıydı. Emel, tekerlekli sandalye kullanıyor ve bazı etkinliklerde fiziksel olarak zorlanıyordu ama Emel'in kalemi çok kuvvetliydi. Yazı yazmayı, düşünmeyi ve planlamayı çok severdi. Biz dışarıda temizlik yapmayı, afişler hazırlamayı konuşurken Emel sessizce bir şeyler yazıyordu. Ertesi gün elinde bir dosya ile geldi. İçinde afiş metinleri, bilgilendirici broşürler ve çevre kirliliği ile ilgili bir konuşma taslağı vardı. Sınıfça şaşkınlıkla okuduk. Her şey çok düzenli ve etkileyiciydi. Öğretmenimiz de duygulandı: "Emel, bu proje ile ilgili güzel çalışmalar yapmışsın." dedi. Etkinlik günü geldiğinde Emel kürsüye çıktı ve kendi yazdığı konuşmayı yaptı. Tüm okul onu ayakta alkışladı. O gün sadece çevreye değil, kalıplaşmış düşüncelere de bir temizlik yapmıştık. O gün hepimiz şunu anladık: Fiziksel kısıtlılıklar, katkı sunmaya engel değildir. Yeter ki fırsat verilsin. Ne olursa olsun, birlikte daha güçlüyüz.

1. 11/B sınıfı proje konusu olarak neyi seçti?

_____

2. Emel'in fiziksel durumu nasıldır?

_____

3. Emel projeye nasıl katkı sağladı?

_____

4. Sınıf ve öğretmen, Emel'in katkısına nasıl tepki verdi?

_____

5. Metinden çıkarılabilecek ana fikir nedir?

_____

Oku ve işaretle.

Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1 "Topluma Fayda Haftası" ilk kez düzenlendi.		
2 Emel, etkinlik sırasında aktif rol almamıştır.		
3 Emel'in sınıf arkadaşları onun hazırladığı dosyaya şaşırmamıştır.		
4 Emel çevre temizliği yaptı ama konuşma hazırlamadı.		
5 Sınıf, birlikte çalışarak başarılı bir proje gerçekleştirmiştir.		

Konuşma

Aşağıdaki görsellerden birini seç ve bu görselin sende hissettirdikleri ile ilgili sınıf arkadaşlarına bir konuşma yap.

Yazma

Sorulardan hareketle "Birlik Ülkesi" adını verdiğin hayali bir ülkeyi anlat.

Bu ülkedeki insanların yaşamı nasıl?
Ülkedeki sorunlar nasıl çözülüyor?

5. DOSTLUK KAZANSIN

Haydi, Sen Yap!

"Bir Mahalle Değişir" - Yardım Kampanyası

Arkadaşlarınla grup oluştur ve mahallende bir yardım kampanyası planla. Bu yardım kampanyasında;

- Yardım edeceğin kişiler kimler olacak?
- Kimlerle işbirliği yapabilirsin?
- Kampanyanın sloganı ne olacak?
- Yardım kampanyasının konusu ne olacak?

Grup arkadaşlarınla kampanyanızı bir afiş haline getirin ve sınıf panosuna asın.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Yarışmanın sonunda kazanılanın ödül değil, dostluk olduğunu anlayabilirim.	○	○	○
Tartışma kurallarını söyleyebilirim.	○	○	○
Birlikte hareket etmenin önemini anlatabilirim.	○	○	○
İş birliğinin sürece katkısını anlayabilirim.	○	○	○
Bireysel farklılıkların zenginlik olduğunu anlayabilirim.v	○	○	○

6. TEMA

SANAT DÜNYASI

- EN SEVDİĞİM SANAT DALI
- TÜRK SANATÇILARLA TANIŞALIM

6. SANAT DÜNYASI

En Sevdiğim Sanat Dalı

Neler Öğreneceğim?

- Sanat dallarının adlarını öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

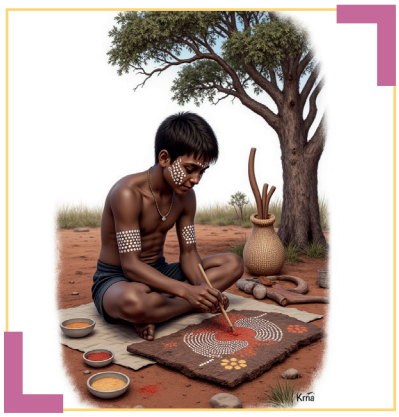
- sanat
- heykel
- heykeltıraş
- sinema
- senarist
- sanatçı
- çömlekçilik
- doğal sanat
- dans

Dinleme

Dinle ve tamamla.

SANAT VE DOĞA

1. Doğal sanat _____ ifade eder.
2. Japonya'da İkebana _____ sanatıdır.
3. Avustralya'daki Aborjinler _____ oluşturur.
4. Türkiye'de çömlekçilik _____ el sanatlarından biridir.
5. Doğal sanat aynı zamanda _____.

Sen doğadan ilham alarak bir şeyler yapsaydın, ne yapmak isterdin hayal et ve hayalini yaz.

_____

_____

_____

_____

Okuma

Oku ve incele.

SANAT DALLARI VE ÖZELLİKLERİ

Sanat; insanların duygularını, düşüncelerini ve dünyaya bakış açılarını ifade etmelerinin bir yoludur. Farklı sanat dalları bu ifadeyi farklı şekillerde ortaya koyar. Bugün, dört önemli sanat dalı hakkında konuşacağız: heykel, sinema, dans ve fotoğrafçılık. Heykel, üç boyutlu sanat eserleri biçimlendirme sanatıdır. Taş, metal, ahşap veya kil gibi malzemeler kullanılarak yapılabilir. Heykeltıraşlar bu malzemeleri şekillendirerek insan figürleri, hayvanlar veya soyut eserler biçimlendirirler. Heykeller, genellikle galerilerde veya açık havada sergilenir. Sinema, görüntüleri ve sesleri birleştirerek hikâyeler anlatan bir sanat dalıdır. Senaristler senaryolar yazar, oyuncular ise bu senaryoları sahneler. Bu da kamera ve ses kaydedicilerle kayda alınır. Sinema, izleyiciyi duygusal olarak etkileyebilir ve onları farklı dünyalara götürebilir. Sinemada birçok tür vardır. Sinema dramdan komediye, aksiyondan bilim kurguya kadar geniş bir yelpazeye sahiptir. Dans, vücudu kullanarak duyguları ve düşünceleri ifade etmenin bir yoludur. Çeşitli dans türleri vardır; örneğin bale, modern dans ve geleneksel danslar. Dans, müzikle birleştiğinde izleyiciye duygusal bir deneyim sunar ve insanları bir araya getirir. Her kültürde farklı dans türleri gelişmiştir. Fotoğrafçılık, anı yakalamanın ve görsel hikâyeler anlatmanın sanatıdır. Fotoğrafçılar fotoğraf makinesi, doğru ışık ve açı kullanarak etkileyici görüntüler çekerler. Fotoğrafçılık hem sanatsal hem de belgesel amaçlar için kullanılır. Fotoğraf, bazen tek bir kareyle birçok şeyi anlatabilir.

Kelimelerin anlamını bul ve eşleştir.

heykel	**a.**	Görüntüleri ve sesleri birleştirerek hikâyeler anlatır.
sinema	**b.**	Doğru ışık kullanarak görsel hikâyeler ve etkileyici görüntüler oluşturur.
dans	**c.**	Üç boyutlu eserdir; taş, metal veya kil kullanılır.
fotoğrafçılık	**ç.**	Vücudu kullanarak duyguları ifade eder ve müzikle birleşir.

Verilen sanat dallarının kullandıkları malzemeleri yaz.

1. Heykel: _____

2. Sinema: _____

3. Dans: _____

4. Fotoğrafçılık: _____

6. SANAT DÜNYASI

Konuşma

Sorulardan hareketle konuş.

- Sevdiğin sanat dalı nedir?
- Bu sanat dalını neden seviyorsun?
- Bu alandaki favori sanatçın kim?
- Bu sanat dalının sana ne kattığını düşünüyorsun?

Yazma

Çok beğendiğin bir sanatçının hayatı ve ilgilendiği sanat dalı ile ilgili bir araştırma yap. Yaptığın araştırma doğrultusunda bu sanatçıyı ve sanatını tanıtan bir poster hazırla. Bu posteri sınıfta panoya as ve arkadaşlarınla paylaş.

Haydi, Sen Yap!

Sınıf arkadaşlarınla küçük bir grup oluştur. Beraber bir sanat dalı seçin ve araştırın. Bu sanat dalının sergilendiği bir etkinliğe katılın. Bu etkinliğe katılım davetiyesini, burada çektirdiğiniz fotoğrafları ve deneyimlerinizi arkadaşlarınızla paylaşın.

Türk Sanatçılarla Tanışalım

Neler Öğreneceğim?

- Türk sanatçıları öğreneceğim.
- Hangi sanatçının hangi alanda eser verdiğini öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- oyuncu
- şarkıcı
- roman

Dinleme

Dinle ve tamamla.

FOTOĞRAFLARLA KONUŞAN ADAM ARA GÜLER İLE RÖPORTAJ

1. Ara Güler, fotoğraf dünyasında _____ olarak tanınır.
2. Ara Güler, _____ yılında İstanbul'da doğmuştur.
3. Ara Güler'e göre fotoğraf, zamanı _____ demektir.
4. Ara Güler en çok _____ şehrini fotoğraflamıştır.
5. Ara Güler, siyah beyaz fotoğrafların renkten daha fazla _____ taşıdığını söyler.
6. Ona göre fotoğraf çekmek için sadece iyi bir makine değil, aynı zamanda iyi bir _____ ve _____ gerekir.
7. Sizce neden Ara Güler'e "İstanbul'un Gözü" deniyor olabilir? _____

6. SANAT DÜNYASI

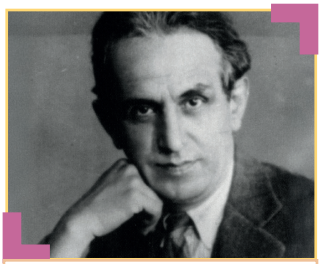
Okuma

Oku, incele ve eşleştir.

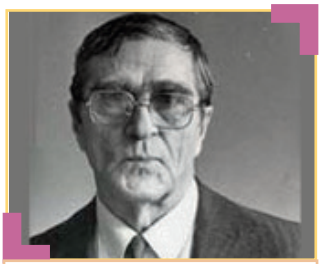
TÜRK SANATÇILARLA TANIŞALIM

Sanat, bir toplumun aynasıdır. Türkiye, sanatın farklı alanlarında iz bırakmış değerli sanatçılara ev sahipliği yapmıştır. Onların başarıları, sanat sevgisiyle birleşerek kültürümüzü zenginleştirmiştir. Gelin, bu sanatçıların bazılarını daha yakından tanıyalım: İbrahim Çallı, Türkiye'de çağdaş resmin öncülerindendir. Tablolarında hem doğa hem de insan figürlerine yer vermiş, özellikle portreleriyle tanınmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü şahsen tanıyan, onunla aynı sofrayı paylaşan ve defalarca portresini yapan bir ressamdır. Bugün bile eserleri resmî binalarda sergilenmeye devam etmektedir. Hüseyin Anka Özkan, Cumhuriyet dönemi heykel sanatının önemli temsilcilerindendir. Devlet Sanatçısı ünvanını alan ilk heykeltıraşlardandır. Anıtkabir'deki "Kadın Heykel Grubu", "Erkek Heykel Grubu" ve "Aslanlı Yol Heykel Grubu" en bilinen eserleridir. Bunun yanında Mimar Sinan Anıtı ve Mithat Paşa Anıtı gibi eserler de ona aittir. Türkiye'nin birçok şehrinde yer alan Atatürk heykelleriyle de tanınmıştır.

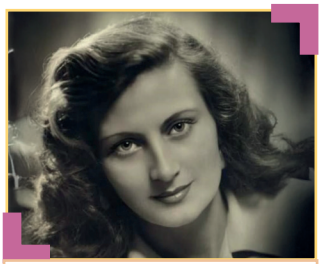
Yıldız Kenter, Türk tiyatrosunun en güçlü kadın oyuncularından biri kabul edilmektedir. Kenter Tiyatrosunu kurarak hem oyunculuk yapmış hem de eğitim vererek yüzlerce öğrenci yetiştirmiştir. Finlandiya Dünya Kadın Kuruluşu tarafından "Yüzyılın En Başarılı Yüz Kadını" arasında gösterilmiştir. Sahnelediği karakterlerle seyircilerini derinden etkilemiştir. Türkan Şoray, Türk sinemasının "Sultan"ı olarak bilinmektedir. 222 filmde rol alarak en çok film çeken kadın oyuncu olmuştur. Ayrıca dört film yöneterek kamera arkasında da kendini göstermiştir. Meslek yaşamında birçok başarıya imza atmıştır. Barış Manço, yalnızca bir şarkıcı değil; aynı zamanda bir kültür elçisi olmuştur. Rock ve Anadolu ezgilerini birleştirerek özgün bir müzik tarzı yaratmıştır. Şarkılarını birçok farklı dilde söylemiş ve yurtdışında da çok sevilmiştir. "7'den 77'ye" adlı televizyon programıyla gönüllere girmiştir. Kendine özgü kostümleri, yüzükleri ve uzun saçlarıyla bir ikon hâline gelmiştir. Yaşar Kemal, Anadolu insanını ve doğasını derin bir dille anlatan güçlü romanlarıyla edebiyatımızda önemli bir yere sahiptir. Asıl adı Kemal Sadık Göğceli'dir. Küçük yaşta bir gözünü kaybetmiş ama bu durum hayal gücünü engellememiştir. "İnce Memed" romanıyla dünya çapında tanınmış, Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterilen ilk Türk yazar olmuştur.

İbrahim ÇALLI

Hüseyin Anka ÖZKAN

Yıldız KENTER

Türkan ŞORAY

Barış MANÇO

Yaşar KEMAL

Sanatçıları ve onları tanımlayan cümleleri eşleştirin.

Yıldız KENTER		**a.**	Anadolu insanını anlatan romanlar yazmıştır.
Hüseyin Anka ÖZKAN		**b.**	Türk sinemasının "Sultan"ı olarak bilinmektedir.
Barış MANÇO		**c.**	Portreleriyle tanınan ressamdır.
İbrahim ÇALLI		**ç.**	Tiyatro oyuncusu ve eğitmendir.
Yaşar KEMAL		**d.**	Atatürk heykelleri ve anıtlarıyla tanınır.
Türkan ŞORAY		**e.**	"7'den 77'ye" adlı bir program yapmıştır.

Oku ve işaretle.

	Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1	İbrahim Çallı Türkiye'de çağdaş resmin öncülerindendir.		
2	Yaşar Kemal, Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanmıştır.		
3	Türkan Şoray dört film yönetmiştir.		
4	Yıldız Kenter, Finlandiya tarafından ödüllendirilmiştir.		
5	Barış Manço, rock müzik ile klasik müziği birleştirmiştir.		
6	Hüseyin Anka Özkan aynı zamanda para ve madalya tasarlamıştır.		

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayın.

1. Yaşar Kemal'in gerçek adı nedir?

_____

2. Barış Manço'nun müzik tarzı nasıldır?

_____

3. Hüseyin Anka Özkan'ın eserlerinden birini yazınız.

_____

4. İbrahim Çallı'nın resimlerinde hangi konular öne çıkıyor?

_____

5. Sence Türkan Şoray'ın kariyerinde en dikkat çekici nokta nedir?

_____

6. Seni en çok etkileyen sanatçı kimdir? Neden?

_____

6. SANAT DÜNYASI

Konuşma

Görseli ve şiiri incele. Sorulardan hareketle şiir ve görsel hakkındaki düşüncelerini arkadaşlarınla paylaş.

SESSİZ GEMİ

Artık demir almak günü gelmişse zamandan,
Meçhûle giden bir gemi kalkar bu limandan.
Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.
Rıhtımda kalanlar bu seyahâtten elemli,
Günlerce siyâh ufka bakar gözleri nemli.
Bîçâre gönüller! Ne giden son gemidir bu!
Hicranlı hayâtın ne de son mâtemidir bu!
Dünyâda sevilmiş ve seven nâfile bekler;
Bilmez ki giden sevgililer dönmiyecekler.
Bir çok gidenin her biri memnun ki yerinden,
Bir çok seneler geçti; dönen yok seferinden.

Yahya Kemal BEYATLI, Kendi Gök Kubbemiz

Nusret Suman/Hitit Güneş Kursu Anıtı

- Sence bu eserde ne anlatılmak isteniyor?
- Bu eser sana ne hissettirdi?
- Sanatçıyla konuşma fırsatın olsaydı, ona ne sormak isterdin?

Yazma

Verilen sanat dallarından hareketle Türkiye'de tanınmış sanatçıları araştır ve aşağıdaki başlıklara uygun olarak isimlerini kutucuklara yaz.

HEYKEL	MÜZİK

RESİM

TİYATRO

Haydi, Sen Yap!

Seçtiğin bir sanatçının hayatı ve eserleriyle ilgili araştırma yap. Araştırmanı kullanarak biyografik bir sunum hazırla ve bunu sınıfta arkadaşlarına sun.

6. SANAT DÜNYASI

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Sanat dallarının adlarını söyleyebilirim.			
Türk sanatçıları tanıyabilirim.			
Hangi sanatçının hangi alanda eser verdiğini söyleyebilirim.			

7. TEMA

BİZİ BİZ YAPANLAR

- ORTAK DEĞERLER: SAYGI, SEVGİ, ADALET
- TÜRK KÜLTÜRÜNDE MİSAFİRLİK

7. BİZİ BİZ YAPANLAR

Ortak Değerler: Saygı, Sevgi, Adalet

Neler Öğreneceğim?	Öğreneceğim Sözler
• Türk toplumunun önemli değerlerini tanıyıp bu değerleri günlük yaşamla ilişkilendirmeyi öğreneceğim.	• değer • bilgelik • sadakat • saygı • sevgi • adalet

Dinleme

Dinle ve işaretle.

BİRLİKTE YAŞAMANIN TEMELİ: SAYGI, SEVGİ VE ADALET

Dinle ve tamamla.

1. Öğretmenimizin _____ , _____ ve adalet üzerine söyledikleri beni düşündürdü.
2. Sadece büyüklere değil, arkadaşlarımıza da _____ göstermek çok önemli.
3. Birinin fikrini dinlemek bile _____ bir parçası.
4. _____ olduğunda insanlar daha anlayışlı, daha _____ oluyor.
5. Susamış bir sokak kedisine su vermek bile _____ yapılan bir davranış.
6. Kurallar herkes içindir, _____ bunu gerektirir.
7. _____ olursa insanlar birbirine güvenir.
8. _____ ve _____ birlikte _____, toplumun temelini oluşturuyor.

Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1 Saygı, sadece büyüklere gösterilmesi gereken bir değer değildir.		
2 Can, geçen gün yaşlı bir adama yardım ederken sevgi dolu bir davranış sergiledi.		
3 Ayşe ve Can'a göre adalet olmadan toplum sağlıklı bir şekilde yaşayamaz.		
4 Sınıfta biri konuşurken alay edilmesi, saygı gösterilmediği anlamına gelmez.		
5 Sevgi, insanların birbirine daha yakın olmasını sağlamaz.		

Okuma

Oku ve cevapla.

MAHALLEDE BİR GÜN

Mert, her sabah olduğu gibi okula gitmek için evinden çıktı. Apartmanın kapısını açınca yaşlı komşusu Halil amcayı gördü. Halil amcanın elinde ağır torbalar vardı. Torbaları taşımakta zorlanıyor gibiydi. Mert hemen yanına gitti ve "İsterseniz size yardım edebilirim," dedi. Halil amca gülümsedi: "Teşekkür ederim evladım, çok naziksin." dedi. Mert torbaların bir kısmını aldı ve Halil amcayla birlikte asansöre kadar yürüdü. Yolda sohbet ederken Halil amca, Mert'e "Böyle bir yardım görmek çok güzel, sağ ol." dedi. Mert mutlulukla gülümsedi. Okulda ise öğretmen sınıfa yeni bir öğrenci ile geldi. Öğrencinin adı Ali'ydi. Ali, yeni geldiği için biraz utangaçtı. Mert ve birkaç arkadaşı Ali'nin yanına gitti. Mert, Ali'ye: "Hoş geldin Ali! İstersen teneffüste kantine birlikte gidebiliriz." dedi. Ali başta çekindi ama Mert'in güler yüzü onu rahatlattı. Gün içinde Mert ve arkadaşları onunla konuştu. Mert, sınıfa yeni gelen birine arkadaşça davranmanın çok güzel bir davranış olduğunu düşündü. Öğretmen son ders matematik sınavı yaptı. Sınav bitince Zeynep, öğretmenin yanına gidip "Öğretmenim, bir soruyu daha çözebilir miyim? Süre biraz daha olsaydı yapabilirdim," dedi. Öğretmen nazikçe cevap verdi: "Zeynep, sınav süresi herkes için eşit olmalı. Bu, adaletin bir parçasıdır." Zeynep üzülse de öğretmeninin kararını kabul etti. Mert, kurallara uymanın adaletli davranmanın bir parçası olduğunu anladı. Okuldan sonra Mert eve giderken parkta oynayan çocukları gördü. Küçük bir çocuğun topu çalıların arasına kaçmıştı. Diğer çocuklar gülüyordu ama kimse yardım etmiyordu. Mert gidip topu buldu ve çocuğa verdi. Çocuk mutlu bir şekilde "Teşekkür ederim!" dedi. Mert, "Yardım etmek hem beni hem de başkalarını mutlu ediyor," diye düşündü. Eve dönmeden önce sokaktaki kedilere mama verdi. Komşuları onu görünce gülümsediler. O gün Mert; yardım etmenin, saygılı olmanın ve adaletli davranmanın insanları birbirine yaklaştırdığını fark etti. Küçük bir iyilik bile bir mahalleyi güzelleştirebilirdi.

7. BİZİ BİZ YAPANLAR

1. Mert, Halil amcaya neden yardım etti?

A) Çünkü torbaların içinde ne olduğunu merak etti.

B) Çünkü Halil amca ona yardım etmesi için rica etti.

C) Çünkü Mert, yaşlı birine yardım etmenin doğru bir davranış olduğunu düşünüyordu.

D) Çünkü Mert insanlarla konuşmayı seviyordu.

E) Çünkü Mert, yardım etmek zorunda hissetti.

2. Mert'in, Ali'ye yaklaşımında öne çıkan davranış aşağıdakilerden hangisidir?

A) cesaretli

B) adaletli

C) arkadaşça

D) dürüstçe

E) saygılı

3. Zeynep, öğretmenden neden ek süre istedi?

A) Çünkü bir soruyu daha çözmek ve doğru cevap vermek istiyordu.

B) Çünkü sınav süresini yanlış anlamıştı.

C) Çünkü sınavda başarılı olamayacağını düşündü.

D) Çünkü öğretmenin kararını beğenmedi.

E) Çünkü sınav sırasında dikkati dağılmıştı.

4. Mert, mahalledeki çocuklara nasıl yardımcı oldu?

A) Mert, sadece ayakkabısı kaybolan çocuğa yardım etti.

B) Çocukların birbirlerine yardım etmelerini sağladı.

C) Çocukları birbirine karşı saygılı olmaya teşvik etti.

D) Çocukları uyardı ve saygısızlık yapmamalarını söyledi.

E) Topu alıp çocuğa geri verdi.

5. Mert'in gün boyunca yaptığı davranışlar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Mert; yardımsever, saygılı ve adaletli bir öğrencidir.

B) Mert, yalnız kalmayı tercih eder.

C) Mert, sadece okul kurallarına dikkat eder.

D) Mert, arkadaşlarıyla rekabet etmeyi sever.

E) Mert, görevlerini aceleyle yerine getirir.

Oku ve cevapla.

1. Mert, Halil amcaya nasıl yardım etti?

_____

2. Öğretmen, Zeynep'e neden sınav süresi bitince ek süre vermedi?

_____

3. Zeynep, öğretmenin kararına nasıl tepki verdi?

_____

4. Mert, günün sonunda hangi düşünceye vardı?

_____

5. Sence metinde geçen küçük iyilikler neden önemlidir? Günlük hayatta bu tür küçük davranışlar nasıl bir fark yaratır?

_____

_____

_____

Konuşma

Arkadaşlarınızla üçerli grup olun. Görselleri inceleyin. Saygı, sevgi ve adalet kavramlarından birini seçin. Seçtiğiniz kavramlara yönelik kısa bir canlandırma yapın.

7. BİZİ BİZ YAPANLAR

Yazma

Verilen cümlelerden hareketle kısa bir hikâye yaz. Hikâyeni arkadaşlarınla paylaş.

- "O an, sessiz kalmak adil olmazdı."
- "Sevgi bazen bir çift yardım eden eldir."
- "O, en çok fikrimi dinlediğinde değerli hissettirmişti."

Haydi, Sen Yap!

Arkadaşlarınla beşerli grup olun. Sınıfta ya da okulda yapılabilecek bir iyilik davranışını düşünerek kısa bir oyun yazın ve bu oyunu sınıfta canlandırın. Tüm grupların oyunlarını izledikten sonra birlikte "Bu davranış neden önemlidir?" sorusu üzerine fikirlerinizi paylaşın.

7. BİZİ BİZ YAPANLAR

Türk Kültüründe Misafirlik

Neler Öğreneceğim?

- Türk misafirperverliğini tanıyacağım.
- Misafirlikte kullanılan ifadeleri doğru şekilde kullanmayı öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- misafir
- misafirlik
- ikram etmek
- misafirperver

Dinleme

Dinle ve yaz.

İKİ ÜLKE, BİR MİSAFİRLİK KÜLTÜRÜ

1. Türkiye'de ve Suriye'de misafir geldiğinde hangi içecekler ikram edilir?

   _____

2. Türkiye'de misafir ağırlarken hangi tatlı ve tuzlu yiyecekler sunulur?

   _____

3. Rana, misafirler için evde hangi hazırlıkların yapıldığını anlatıyor?

   _____

4. Her iki kültürün misafir ağırlamaktaki ortak yönleri nelerdir?

   _____

5. Sence misafir ağırlamak neden önemlidir? Kendi düşünceni yaz.

   _____

Dinle ve işaretle.

	Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1	Rana, misafir geldiğinde ilk olarak kahve ikram ettiklerini söylüyor.		
2	Elif, Türk misafirlik kültüründe çayın saatlerce içilebildiğini belirtiyor.		
3	Suriye'de misafire genellikle cevizli kurabiye ve kahve sunulur.		
4	Türkiye'de misafirlikte sadece tatlı ikram edilir, tuzlu yiyecek verilmez.		
5	Elif, misafirlikte çocuklarında hizmet etmeyi öğrendiğini söylüyor.		

Okuma

Oku ve cevapla.

TÜRK MİSAFİRPERVERLİĞİ

Türk kültüründe misafirperverlik çok önemli bir yer tutar. Bu konuda pek çok gelenek ve görenek vardır. Ev sahibi, misafirin evde rahat hissetmesini sağlamak için özen gösterir. Türkler, evlerine misafir geldiğinde misafire ilk olarak misafir terliği verir. Bu, misafirin rahat hissetmesini sağlamak için yapılan bir gelenektir. Ev sahibi, misafiri en iyi şekilde ağırlamak için çeşitli ikramlarda bulunur. Misafire en yaygın sunulan içeceklerden biri çaydır. Çay, küçük ve ince belli bardaklarda servis edilir. Türk kahvesi ise genellikle misafir geldiğinde yapılan bir ikramdır. Türk kahvesi, yanında mutlaka lokum ile birlikte sunulur. Ayrıca Türk mutfağının en lezzetli yemekleri arasında yer alan sarma, su böreği gibi tatlar da misafire ikram edilir. Tatlı olarak ise baklava gibi yöresel tatlar sunulabilir. Misafir için misafir odası özel olarak hazırlanır. Misafir odasında misafirin rahat edebilmesi için her şey düşünülür. Odaya yerleştirilen eşyalar, misafirin ihtiyaç duyabileceği her şeyi karşılamak için dikkatlice seçilir. Türk kültüründe büyüklerin elini öpme geleneği de çok yaygındır. Gençler, büyüklerine saygı göstermek amacıyla onların ellerini öper. Bu davranış yalnızca ailede değil, misafirlikte de uygulanır. Misafire gösterilen saygı, gençlerin büyüklerine olan saygısını da yansıtır. Misafir evden ayrılmadan önce ev sahibi onu kapıya kadar uğurlar. Bu gelenek, misafirin evden huzurlu ve mutlu bir şekilde ayrılmasını sağlamak amacıyla yapılır. Misafir gittikten sonra bazen arkasından su dökme geleneği uygulanır. Bu, misafirin yolunun açık olması ve sağlıklı bir şekilde evine dönmesi için yapılan bir davranıştır. Türk kültüründe misafir, sadece yemekle veya içecekle değil; aynı zamanda saygı ve ilgiyle de ağırlanır. Misafirperverlik, Türklerin en değerli geleneklerinden biridir.

1. Misafir geldiğinde Türkler neden evin en güzel odasını kullanır?

_____

2. Misafire ikram edilen yiyecekler nelerdir?

_____

3. Küçükler büyüklerle karşılaştığında nasıl davranır?

_____

4. Misafir uğurlanırken neler yapılır?

_____

7. BİZİ BİZ YAPANLAR

Konuşma

Görselleri incele. Sorulardan hareketle kendi ülkende misafirlerin nasıl ağırlandığını arkadaşlarına anlat.

- Misafir nasıl karşılanır?
- Hangi ikramlar yapılır?
- Misafir nasıl uğurlanır?

Yazma

Metni incele. Metinden ve sorulardan hareketle misafirlerin için bir plan hazırla.

TÜRK KÜLTÜRÜNDE MİSAFİRPERVERLİK

Türk kültüründe misafirperverlik çok önemlidir. Özellikle misafir birkaç gün için eve yatılı gelmişse ev sahibi onun rahat etmesi için elinden geleni yapar. Temiz yatak hazırlanır, çeşitli yemekler yapılır, birlikte sohbet edilir ve misafire çevreyi tanıtmak için geziler düzenlenebilir. Bu misafirlikler hem keyifli hem de kültürel olarak öğreticidir. Evinize birkaç gün için yatılı misafir geldiğini hayal et. Misafirini ağırlamak için bir plan hazırla.

- Misafirlerin kimler?
- Evde onlar için hangi hazırlıkları yapacaksın?
- Onlarla ilk gün neler yapacaksın?
- Misafirlerine hangi yemek ve içecekleri ikram edeceksin?
- Misafirlerine nereleri gezdireceksin?
- Misafirlerini nasıl uğurlayacaksın?

Haydi, Sen Yap!

Arkadaşlarınla ikişerli grup olun: Grup A "misafirler", Grup B "ev sahipleri" olsun. Misafirler bir arkadaşlarının evine ilk kez geliyor, ev sahipleri onları karşılıyor, ağırlıyor ve ikramda bulunuyor. Bu durumu doğal diyaloglarla sınıfta canlandırın.

7. BİZİ BİZ YAPANLAR

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Türk toplumunun önemli değerlerini tanıyıp bu değerleri günlük yaşamla ilişkilendirebilirim.			
Türk misafirperverliği hakkında bilgi verebilirim.			
Misafirlikte kullanılan ifadeleri doğru şekilde kullanabilirim.			

8. TEMA

BİLİM DÜNYASI

- TÜRK BİLİM İNSANLARI
- BENİM PROJEM

8. BİLİM DÜNYASI

Türk Bilim İnsanları

Neler Öğreneceğim?

- Ünlü Türk bilim insanlarını öğreneceğim.

Öğreneceğim Sözler

- donanma
- buluş
- keşif
- bilim insanı
- icat
- liman
- rüzgârgülü
- kıta
- koordinat
- pusula

Dinleme

Dinle ve cevapla.

ASLI'NIN SUNUMU

1. Piri Reis hangi şehirde doğmuştur?

_____

2. En bilinen haritası nedir ve hangi yıl çizilmiştir?

_____

3. Kitab-ı Bahriye adlı eserinde ne tür bilgiler yer alır?

_____

4. Piri Reis, Amerika kıtasını nasıl haritalandırmıştır?

_____

5. Haritalarında yön bulmak için hangi araçları ve teknikleri kullanmıştır?

_____

Okuma

Oku ve cevapla.

CANAN DAĞDEVİREN

Canan Dağdeviren Türk bilim insanı ve mühendistir, özellikle biyomühendislik ve giyilebilir teknolojiler alanındaki çalışmalarıyla tanınmaktadır. Canan Dağdeviren'in en bilinen icatlarından biri, giyilebilir kalp pilidir. Bu kalp pili, geleneksel kalp pillerinden farklı olarak vücuda yapıştırılarak çalıştırılabiliyor. Kalp ve akciğer gibi organların hareketiyle enerji üreten bu cihaz, pil değiştirme ihtiyacını ortadan kaldırıyor. Bu teknoloji, kalp hastalıklarıyla mücadele eden insanlar için büyük bir yenilik sunmaktadır.

Canan Dağdeviren, cilt kanseri gibi ölümcül hastalıkların erken tespiti için geliştirdiği cihazla da dikkatleri üzerine çekmiştir. Hızlı ve acısız bir şekilde cilt kanseri tespiti yapan bu cihaz, erken evrede teşhis konulmasını sağlıyor ve tedavi sürecini hızlandırıyor. Bu cihaz sayesinde cilt kanseri gibi hastalıkların tedavisindeki başarı oranları artıyor.

Canan Dağdeviren parkinson hastalığının tedavisinde kullanılmak üzere geliştirdiği beyin iğnesi ile ilaçları doğrudan beyne gönderen bir sistem tasarlamıştır. Ayrıca sindirim sistemi hastalıkları için de önemli bir buluşa imza atmıştır. Mideye takılabilen bir cihaz geliştiren Dağdeviren, bu cihaz sayesinde sindirim sistemindeki bozuklukların erken tespiti ve tedavisi için çözüm üretmiştir. Bu cihaz, cerrahi müdahale gerektirmeden hastalıkların tespit edilmesine ve tedavi edilmesine yardımcı olur.

Canan Dağdeviren'in yaptığı bu icatlar, insanların yaşam kalitesini yükseltmeyi ve tedavisi zor olan hastalıkları daha kolay iyileştirmeyi hedefler. Ayrıca, yaptığı bu çalışmalar sayesinde dünyaca ünlü bilim insanları arasında üst sıralarda yerini almış ve büyük takdir toplamıştır.

1. Canan Dağdeviren hangi alanlarda çalışmalar yapmaktadır?

_____

2. Giyilebilir kalp pili nasıl çalışır ve ne işe yaramaktadır?

_____

3. Cilt kanserini tespit eden cihazın en önemli özelliği nedir?

_____

4. Parkinson hastalığı için geliştirilen beyin iğnesi nasıl çalışmaktadır?

_____

5. Mideye takılabilen cihaz ne işe yaramaktadır?

_____

8. BİLİM DÜNYASI

Konuşma

Türk bilim insanlarını araştır, bir tanesini seç ve bu bilim insanıyla ilgili yaptığın araştırmayı sınıfta arkadaşlarına sun.

Yazma

Tıp, mühendislik, uzay bilimi, yapay zekâ, biyoloji alanlarının hangisiyle ilgili nasıl bir buluş yapmak isterdin?

Haydi, Sen Yap!

Merak ettiğin bir bilim alanını araştır. Bu araştırma sırasında öğrendiğin yeni kelimelerin listesini yap. Bu kelimelerin anlamlarını sözlükten bul ve kendi sözlüğünü oluştur. Oluşturduğun sözlüğü arkadaşlarınla paylaş.

Benim Projem

Neler Öğreneceğim?	Öğreneceğim Sözler
• Proje tasarlamayı öğreneceğim.	• üretim • sensör • geri dönüşüm

Dinleme

Dinle ve cevapla.

HAVA DEDEKTİFİ

1. Elif gelecekte hangi mesleği niçin yapmak istiyor?

2. "Hava dedektifi" adlı dron hangi çevresel verileri ölçebiliyor?

3. Bu projenin amacı nedir? Elif neden böyle bir cihaz tasarlamıştır?

4. Elif'in projesi hangi enerji kaynağı ile çalışmaktadır? Bunun çevre için avantajı nedir?

5. Elif'in bu projeyle ilgili gelecekteki hayali nedir?

8. BİLİM DÜNYASI

Okuma

Oku ve işaretle.

AKILLI ATIK AYIRMA ROBOTU

Bugün dünyada çevre kirliliği sürekli gündeme gelmektedir. Bu sorunu azaltmak için geri dönüşüm çok önemlidir. Ama insanlar çoğu zaman çöpleri doğru şekilde ayırmaz. Plastik, kâğıt ve yemek atıklarını aynı kutuya atarlar. Bu da geri dönüşümü zorlaştırır. Bu problemi çözmek için GDR (Geri Dönüşüm Robotu) adlı bir robot geliştirildi.

GDR, çöp kutularına atılan atıkları tanır ve geri dönüştürülebilenleri ayırır. Örneğin plastik, cam ve kâğıt gibi maddeleri algılar. Eğer atık geri dönüştürülebilirse onu geri dönüşüm kutusuna koyar. Geri dönüştürülemeyen atıkları ise farklı bir kutuya atar. Böylece çöp karışmaz ve geri dönüşüm kolaylaşır.

Robotun içinde bir kamera, bazı sensörler ve bir bilgisayar programı vardır. Kamera çöpün fotoğrafını çeker. Sensörler atığın türünü kontrol eder. Program ise bu bilgilere bakarak çöpün ne olduğunu anlar ve doğru yere yerleştirir. Bu sistem, yapay zekâ ile çalışır. Bu robot; okullarda, hastanelerde ve alışveriş merkezlerinde kullanılabilir. Böylece karışık olarak atılan çöpler geri dönüşümde değerlendirilebilir, kolay ve doğru şekilde ayrılabilir. Bu hem çevreye hem de ekonomiye fayda sağlar. GDR şu anda örnek bir modeldir. Ama gelecekte daha gelişmiş hâle getirilebilir. Hatta güneş enerjisiyle çalışacak şekilde tasarlanabilir.

	Doğru mu? Yanlış mı?	✓	✗
1	GDR, geri dönüştürülemeyen çöpleri geri dönüşüm kutusuna atmaz.		
2	Bu robot, yapay zekâ teknolojisi kullanmaktadır.		
3	Robot sadece plastik atıkları ayırabilir.		
4	Kamera, çöplerin fotoğrafını çekmek için kullanılır.		
5	Geri dönüşüm, çevre kirliliğini azaltmaya yardımcı olur.		
6	GDR yalnızca evlerde kullanılabilir.		
7	Robotun sensörleri çöpün ne olduğunu anlamaya yardımcı olur.		
8	Bu robotun güneş enerjisiyle çalışması planlanmaktadır.		
9	İnsanlar çöpleri her zaman doğru şekilde ayırmaktadır.		
10	GDR, çöp ayrımını otomatik olarak yapar.		

Konuşma

Gelecekte insanların hayatını kolaylaştıracak veya dünyayı daha yaşanabilir hâle getirecek bir bilim projesi hazırla. Sorulardan hareketle projeni arkadaşlarına anlat.

- Projenin adı nedir?
- Projenin amacı nedir?
- Hangi soruna çözüm sunuyor?
- Nasıl çalışıyor?
- Kimler kullanabilir?
- Bu proje insanların yaşamını nasıl etkiler?

Yazma

Okulunda karşılaştığın bir sorunun çözümü ile ilgili bir proje tasarla. Proje tasarlama sürecini aşağıdaki şablona yaz.

Proje Yazma Şablonu

Projenin Adı:

_____

Proje Sahibi:

_____

Proje Konusu/Alanı:

_____

Proje Özeti:

_____

Projenin Amacı:

_____

Problemin Tanımı:

_____

Çözüm Önerisi/Projenin Fikri:

_____

Kullanılan Yöntem ve Malzemeler:

_____

Çalışma Süreci:

_____

Projenin Yenilikçi ve Faydalı Yönleri:

_____

Sonuç ve Değerlendirme:

_____

Haydi, Sen Yap!

Hayal et: 2050 yılındasın. Artık dünyaca tanınan bir bilim insanısın. Gazetelerde adın var, insanlar seni konuşuyor. Çünkü senin tasarladığın proje, insanların hayatını değiştirmiş.

Nasıl bir proje tasarladın? Tasarladığın projenin posterini oluştur ve projeni arkadaşlarına anlat.

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

Ünlü Türk bilim insanlarını tanıyabilirim.

Proje tasarlayabilirim.

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

Türk Eğitim Sisteminde Çocuklar İçin
Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi

ISBN: 978-625-91605-1-1

BU KİTAP MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI PIKTES
TARAFINDAN ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.